

SCHÉMA ŠTÁTNEJ POMOCI

na podporu opatrení energetickej efektívnosti

Program Slovensko

Programové obdobie 2021 - 2027

Priorita	2P1	Energetická efektívnosť a dekarbonizácia
Špecifický cieľ	RSO2.1	Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov (EFRR)
Opatrenie	2.1.1	Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch
	2.1.2	Znižovanie energetickej náročnosti budov

Bratislava, Jún 2024

OBSAH

A. Preambula	3
B. Právny základ a súvisiace predpisy	3
C. Použité definície.....	5
D. Účel pomoci	7
E. Poskytovateľ pomoci.....	7
F. Prijímateľ pomoci.....	7
G. Rozsah pôsobnosti	8
H. Oprávnené projekty	10
I. Oprávnené výdavky.....	12
J. Forma pomoci	14
K. Výška a intenzita pomoci.....	15
L. Stimulačný účinok pomoci.....	17
M. Podmienky poskytnutia pomoci	18
N. Kumulácia pomoci.....	19
O. Mechanizmus poskytovania pomoci	19
P. Rozpočet.....	20
R. Transparentnosť a monitorovanie	20
S. Kontrola a vládny audit	21
T. Platnosť a účinnosť schémy	23
U. Prílohy	23

A. PREAMBULA

1. Schéma štátnej pomoci na podporu opatrení energetickej efektívnosti (ďalej len „schéma“) je vypracovaná v súlade s *nariadením Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení a Programom Slovensko 2021 – 2027 v platnom znení* (ďalej len „P SK“).
2. Predmetom tejto schémy je poskytovanie štátnej pomoci (ďalej aj „pomoc“) na podporu opatrení energetickej efektívnosti, či už v budovách alebo v iných oblastiach.
3. Cieľom tejto pomoci je úspora hrubej konečnej energetickej spotreby Slovenskej republiky a plnenie cieľov a požiadaviek ustanovených *Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti* v platnom znení.
4. Schéma predstavuje jeden z nástrojov na dosiahnutie cieľov špecifického cieľa RSO2.1 P SK *Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov (EFRR)*.

B. PRÁVNY ZÁKLAD A SÚVISIACE PREDPISY

Právny základ schémy tvorí nasledovná legislatíva EÚ a SR:

1. Článok 107 Zmluvy o fungovaní EÚ.
2. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060¹ z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku v platnom znení (ďalej len „nariadenie o spoločných ustanoveniach“).
3. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058² z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde v platnom znení.
4. Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014³ zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení (ďalej len „nariadenie o skupinových výnimkách“).
5. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁴ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES v platnom znení (ďalej len „smernica 2012/27/EÚ“).

¹ Úradný vestník EÚ: L 231/159, 30. 6. 2021, str. 159.

² Úradný vestník EÚ: L 231/60, 30. 6. 2021, str. 60.

³ Úradný vestník EÚ: L 187/1, 26. 06. 2014, str. 1.

⁴ Úradný vestník EÚ: L 315/1, 14. 11. 2012, str. 1.

6. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ⁵ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov (prepracované znenie) (ďalej len „smernica 2010/31/EÚ“).
7. Zákon č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o príspevkoch z fondov“).
8. Zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“).
9. Zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“).
10. Zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“).
11. Zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetickej efektívnosti“).
12. Zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetickej hospodárnosti budov“).
13. Vyhláška Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška k zákonu o energetickej hospodárnosti budov“).

Osobitné predpisy súvisiace s poskytovaním pomoci podľa tejto schémy:

14. Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“).
15. Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o VO“).
16. Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
17. Program Slovensko 2021 – 2027⁶.
18. Rámec implementácie fondov na programové obdobie 2021 – 2027 v platnom znení (ďalej len „RIF“).
19. Príručka k finančnému riadeniu fondov EÚ na programové obdobie 2021 - 2027 v platnom znení (ďalej len „Príručka k finančnému riadeniu“).

⁵ Úradný vestník EÚ: L 153/13, 18. 06. 2010, str. 13.

⁶ Program Slovensko 2021 – 2027 je zverejnený na webovom sídle <https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/dokumenty/>.

C. POUŽITÉ DEFINÍCIE

Na účely tejto schémy platia nasledujúce definície:

1. **Energetický audit** je systematický postup⁷ na získanie dostatočných informácií o aktuálnom stave a charakteristike spotreby energie potrebných na identifikáciu a návrh nákladovo efektívnych možností úspor energie v budove, v skupine budov, v priemyselnej prevádzke, v obchodnej prevádzke alebo v zariadení na poskytovanie súkromných služieb alebo verejných služieb; energetický audit musí byť vyvážený, reprezentatívny a založený na ekonomickom, environmentálnom a technickom hodnotení zohľadňujúcom životný cyklus výrobkov a služieb.
 - 1a. **Energia** sú všetky formy energetických produktov⁸.
 - 1b. **Energetická efektívnosť** je proces, ktorý prispieva k zvýšeniu energetickej účinnosti alebo k zníženiu energetickej náročnosti premeny, distribúcie alebo spotreby energie pri zohľadnení technických, hospodárskych alebo prevádzkových zmien, alebo zmien správania koncových odberateľov a konečných spotrebiteľov.
 - 1c. **Energetická účinnosť** je pomer medzi súčtom energetických výstupov a súčtom energetických vstupov procesu.
 - 1d. **Energetická náročnosť** je spotreba energie na vyrobenú jednotku pre danú technológiu alebo spotreba energie na poskytnutú službu.
 - 1e. **Opatrenie na zlepšenie energetickej efektívnosti** sú činnosti, v dôsledku ktorých dochádza k overiteľnému a merateľnému alebo odhadnuteľnému zvýšeniu energetickej účinnosti alebo zníženiu energetickej náročnosti.
 - 1e. **Zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov energie** je úspora energie prepočítaná na primárnu energetickú potrebu.
 - 1f. **Úspora energie** je rozdiel spotreby energie pred vykonaním opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti a spotreby energie po vykonaní opatrenia na zlepšenie energetickej efektívnosti, určený meraním, odhadom, predpokladom alebo prieskumom pri zohľadnení normalizovaných vonkajších podmienok, ktoré ovplyvňujú spotrebu.
2. **Pomoc** je každé opatrenie, ktoré spĺňa všetky kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ.
 - 2a. **Podnik** znamená v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právnu formu a spôsob financovania (verejná alebo súkromná povaha subjektu nemá vplyv na posúdenie postavenia podniku). Sem patria aj samostatne zárobkovo činné osoby, rodinné podniky, ktoré vykonávajú remeselnícke alebo iné činnosti, partnerstvá alebo združenia (občianske združenia, združenia právnických osôb), ktoré vykonávajú hospodársku činnosť. Podnikom sú aj subjekty neziskového sektora, ak vykonávajú hospodársku činnosť. Subjekt vykonávajúci hospodárske aj nehospodárske činnosti sa pokladá za podnik len v súvislosti s vykonávaním hospodárskej činnosti.

⁷ Energetický audit vykonáva odborne spôsobilá osoba podľa § 12 a § 13 zákona o energetickej efektívnosti.

⁸ V zmysle čl. 2 písm. d) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 z 22. októbra 2008 o energetickej štatistike v platnom znení. Úradný vestník EÚ: L 304/1, 14. 11. 2008, str. 1.

- 2b. **Hospodárska činnosť** je každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovarov a/alebo služieb na trhu.
- 2c. **MSP** je mikropodnik, malý podnik a stredný podnik definovaný v prílohe č. I *Vymedzenie pojmov týkajúcich sa MSP* nariadenia o skupinových výnimkách (definícia MSP). Predmetná príloha je súčasťou tejto schémy, ako príloha č. 1.
- 2d. **Veľký podnik** je podnik, ktorý nemožno klasifikovať ako MSP v zmysle definície MSP podľa prílohy č. 1 tejto schémy.
- 2e. **Podnik v ťažkostiach** je podnik podľa článku 2 ods. 18 nariadenia o skupinových výnimkách bližšie špecifikovaný v prílohe č. 3 tejto schémy.
- 2f. **Súťažné ponukové konanie**⁹ je nediskriminačné súťažné ponukové konanie, ktoré umožňuje účasť dostatočného počtu podnikov, a v ktorom sa pomoc poskytuje buď na základe pôvodnej ponuky predloženej uchádzačom alebo na základe zúčtovacej ceny. Navyše rozpočet alebo objem prostriedkov súvisiacich so súťažným ponukovým konaním sú záväzne obmedzené, čo znamená, že pomoc sa nemôže poskytnúť všetkým uchádzačom.
- 2g. **Začatie prác na projekte**¹⁰ je buď začiatok stavebných prác týkajúcich sa investície, alebo prvý právny záväzok objednať zariadenie alebo akýkoľvek iný záväzok, na základe ktorého je investícia nezvratná, podľa toho, čo nastane skôr. Nákup pozemku a prípravné práce, ako je získanie povolení a vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti, sa nepokladá za začatie prác.
3. **Žiadosť o nenávratný finančný príspevok** (ďalej len „ŽoNFP“) je žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“). Podáva ju žiadateľ na základe vyhlásenej výzvy. ŽoNFP predstavuje formulár ŽoNFP vrátane výzvou definovaných príloh.
- 3a. **Výzva** na predkladanie ŽoNFP (ďalej len „výzva“) predstavuje súbor metodických dokumentov, na základe ktorých žiadateľ pripravuje a predkladá ŽoNFP. Obsahuje podmienky poskytnutia príspevku a ďalšie skutočnosti týkajúce sa poskytovania NFP.
- 3b. **Žiadateľ**¹¹ je osoba, ktorá žiada o poskytnutie NFP do nadobudnutia účinnosti Zmluvy o poskytnutí NFP.
- 3b. **Zmluva o poskytnutí NFP**¹² je zmluva, na základe ktorej sa poskytuje NFP. Upravuje práva a povinnosti prijímateľa a poskytovateľa.
- 3c. **Prijímateľ**¹³ je osoba odo dňa nadobudnutia účinnosti Zmluvy o poskytnutí NFP.
4. **Centrálny register**¹⁴ je informačný systém verejnej správy, ktorý obsahuje údaje o poskytnutej pomoci v Slovenskej republike. Správcom informačného systému je Protimonopolný úrad Slovenskej republiky (ďalej aj „PMÚ“). Funkciu Centrálného registra plní Informačný systém pre evidenciu a monitorovanie pomoci (ďalej len „IS SEMP“). IS SEMP je verejne dostupný na webovom sídle: <https://semp.kti2dc.sk/>.

⁹ V zmysle čl. 2 ods. 38 nariadenia o skupinových výnimkách.

¹⁰ V zmysle čl. 2 ods. 23 nariadenia o skupinových výnimkách.

¹¹ V zmysle § 3 písm. v) zákona o príspevkoch z fondov.

¹² V zmysle § 22 zákona o príspevkoch z fondov.

¹³ V zmysle § 3 písm. s) zákona o príspevkoch z fondov.

¹⁴ V zmysle § 11 zákona o štátnej pomoci.

D. ÚČEL POMOCI

Účelom pomoci je podpora opatrení energetickej efektívnosti v súlade so všeobecnými podmienkami uvedenými v kapitole I nariadenia o skupinových výnimkách a v súlade s článkom 38 nariadenia o skupinových výnimkách pre opatrenia energetickej efektívnosti v iných oblastiach ako v budovách a článkom 38a nariadenia o skupinových výnimkách pre opatrenia energetickej efektívnosti v budovách. Cieľom týchto opatrení je znížiť hrubú konečnú energetickú spotrebu SR, čím sa tiež prispeje k zníženiu emisií skleníkových plynov.

E. POSKYTOVATEĽ POMOCI

1. Poskytovateľom pomoci je Slovenská inovačná a energetická agentúra (ďalej len „poskytovateľ“) ako Sprostredkovateľský orgán pre P SK.

Slovenská inovačná a energetická agentúra
Bajkalská 27
827 99 Bratislava
Slovenská republika
tel.: + 421 2 58 248 111
webové sídlo: www.siea.sk, www.eurofondy.gov.sk

2. Delegovanie práv a povinností sprostredkovateľského orgánu pre P SK, ako poskytovateľa v zmysle zákona o štátnej pomoci bude upravovať *Zmluva o poverení na vykonávanie časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom a o zodpovednostiach súvisiacich s týmto poverením* v platnom znení¹⁵.
3. Poskytovateľ nepoveril iný subjekt vykonávaním tejto schémy.

F. PRIJÍMATEĽ POMOCI

1. Prijímateľom pomoci (ďalej aj ako „prijímateľ“) podľa tejto schémy je subjekt, ktorý spĺňa definíciu podniku podľa článku C. tejto schémy a realizuje oprávnené projekty podľa článku H. tejto schémy.
2. V zmysle predchádzajúceho odseku je prijímateľom najmä:
 - a) fyzická alebo právnická osoba oprávnená na podnikanie podľa § 2 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov,
 - b) subjekt, ktorý sa stáva účastníkom hospodárskej súťaže - všetky subjekty nespádajúce pod písm. a) tohto odseku, ktoré vykonávajú hospodársku (nielen podnikateľskú) činnosť a sú/stanú sa účastníkmi hospodárskej súťaže (umiestňujú tovary a/alebo

¹⁵ Dočasné poverenie – list Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR ako riadiaceho orgánu č. 022086/2023/oMP-1 z 19.9.2023.

služby na trhu) v súvislosti s realizáciou oprávneného projektu podľa článku H. tejto schémy, a to bez ohľadu na ich právnu formu a spôsob financovania:

- i) subjekty verejnej správy, teda organizácie štátnej správy, subjekty územnej samosprávy, ostatné subjekty verejnej správy;
 - ii) mimovládne neziskové organizácie;
 - iii) cirkvi a náboženské spoločnosti;
 - iv) iné subjekty podľa písm. b) neuvedené v bodoch i) až iii).
3. V prípade pomoci na opatrenia energetickej hospodárnosti budov je na pomoc oprávnený buď vlastník/ci, prípadne nájomca/covia budovy¹⁶, v závislosti od toho, kto objednáva práce na zvýšenie energetickej efektívnosti.
 4. Pomoc v rámci schémy bude poskytovaná pre MSP a veľké podniky.
 5. V rámci tejto schémy nie je možné poskytnúť pomoc podniku v ťažkostiach. Definičné vymedzenie je bližšie upravené v prílohe č. 3 tejto schémy.
 6. Prijímateľom podľa tejto schémy nemôže byť podnik, voči ktorému je uplatňované vrátenie štátnej pomoci na základe rozhodnutia Európskej komisie, v ktorom bola táto štátna pomoc poskytnutá Slovenskou republikou označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom¹⁷.
 7. Viaceré oddelené právne subjekty, ktoré majú kontrolné podiely a iné funkčné, hospodárske a organizačné prepojenie, možno na účely uplatnenia pravidiel štátnej pomoci pokladať za subjekty tvoriace jednu hospodársku jednotku. Táto hospodárska jednotka sa potom pokladá za relevantný podnik, teda prijímateľa¹⁸.

G. ROZSAH PÔSOBNOSTI

1. Schéma sa vzťahuje na poskytovanie pomoci podľa článku 38 a 38a nariadenia o skupinových výnimkách. V zmysle uvedeného bude pomoc poskytovaná ako investičná pomoc na podporu opatrení energetickej efektívnosti v budovách, ako aj v iných oblastiach.

¹⁶ Akceptovaný je aj správca budovy, napr. v zmysle § 3 ods. 1 zákona 278/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov, § 6 ods. 1 zákona č. 446/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov a § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 138/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Správa budovy musí byť zverená, resp. nájomná zmluva musí byť uzavretá na dobu neurčitú alebo minimálne do konca obdobia udržateľnosti projektu. Počas životnosti investície nesmie dôjsť k poskytnutiu tzv. nepriamej štátnej pomoci alebo k poskytnutiu inej formy výhody, ktorá na základe Zmluvy o fungovaní EÚ znamená porušenie pravidiel týkajúcich sa štátnej pomoci.

¹⁷ Rozsudok ESD C-188/92 vo veci „*Deggendorf*“. Čl. 1 ods. 4 písm. a) nariadenia o skupinových výnimkách; § 7 ods. 5 písm. b) zákona o štátnej pomoci.

¹⁸ Súdny dvor v tejto súvislosti považuje za relevantnú existenciu kontrolného podielu a iných funkčných, hospodárskych a organických prepojení - rozsudok Súdneho dvora zo 16. decembra 2010, *AceaElectrabel Produzione SpA/Komisia*, C-480/09 P, ECLI:EU:C:2010:787, body 47 až 55; rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, *Cassa di Risparmio di Firenze SpA a i.*, C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, bod 112.

2. Táto schéma sa neuplatňuje na pomoc pre nasledovné sektory:

- a) pomoc poskytovanú v odvetví rybolovu a akvakultúry podľa nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1379/2013 v platnom znení^{19,20};
- b) pomoc poskytovanú podnikom pôsobiacim v sektore spracovania a marketingu poľnohospodárskych výrobkov, a to v týchto prípadoch²¹:
 - i. ak je výška pomoci stanovená na základe ceny alebo množstva takýchto výrobkov kúpených od prvovýrobcov alebo umiestnených na trh príslušnými podnikmi,
 - ii. ak je pomoc podmienená tým, že má byť čiastočne alebo úplne postúpená prvovýrobcom;

Ak podnik pôsobí vo vylúčených sektoroch uvedených v písm. a) a b) tohto odseku a zároveň pôsobí v jednom alebo viacerých iných sektoroch alebo vyvíja ďalšie činnosti, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto schémy, táto schéma sa uplatňuje na pomoc poskytovanú v súvislosti s týmito ďalšími sektormi alebo na tieto ďalšie činnosti pod podmienkou, že prijímateľ zabezpečí a poskytovateľ overí prostredníctvom primeraných prostriedkov, ako je oddelenie činností alebo rozlíšenie nákladov (výdavkov) (napr. analytická evidencia), aby činnosti vykonávané vo vylúčených sektoroch neboli podporované z pomoci poskytnutej v súlade s touto schémou²².

3. Pomoc podľa tejto schémy nie je:

- a) poskytovaná na činnosti súvisiace s vývozom do tretích krajín alebo členských štátov, konkrétne pomoc priamo súvisiacu s vyváženými množstvami, so zriadením a prevádzkovaním distribučnej siete alebo inými bežnými výdavkami súvisiacimi s vývoznou činnosťou²³;
- b) poskytovaná, ak je podmienená uprednostňovaním používania domáceho tovaru pred tovarom dovážaným²⁴;
- c) poskytovaná na uľahčenie zatvorenia uhoľných baní neschopných konkurencie v zmysle rozhodnutia Rady 2010/787/EÚ²⁵;
- d) poskytovaná na opatrenia výroby jadrovej energie²⁶.

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 104/2000 v platnom znení. Úradný vestník EÚ: L 354, 28. 12. 2013, str. 1.

²⁰ Čl. 1 ods. 3 písm. a) nariadenia o skupinových výnimkách.

²¹ Čl. 1 ods. 3 písm. c) nariadenia o skupinových výnimkách.

²² Čl. 1 ods. 3 nariadenia o skupinových výnimkách.

²³ Čl. 1 ods. 2 písm. c) nariadenia o skupinových výnimkách.

²⁴ Čl. 1 ods. 2 písm. d) nariadenia o skupinových výnimkách.

²⁵ Čl. 1 ods. 3 písm. d) nariadenia o skupinových výnimkách. Rozhodnutie Rady 2010/787/EÚ z 10. decembra 2010 o štátnej pomoci na uľahčenie zatvorenia uhoľných baní neschopných konkurencie. Úradný vestník EÚ: L 336, 21.12.2010, s. 24.

²⁶ Čl. 1 ods. 6 nariadenia o skupinových výnimkách.

4. **Táto schéma sa ďalej nevzťahuje na opatrenia štátnej pomoci**, ktorých samotný obsah alebo podmienky s nimi spojené alebo ich metódy financovania predstavujú neoddeliteľné porušenie právnych predpisov Únie, a to najmä:
 - a) opatrenia pomoci, pri ktorých je poskytnutie pomoci podmienené povinnosťou, aby prijímateľ mal hlavné sídlo v SR alebo aby bol usadený predovšetkým v SR; požiadavka mať prevádzkareň alebo pobočku v SR v čase vyplatenia pomoci je však dovolená;
 - b) opatrenia pomoci, pri ktorých je poskytnutie pomoci podmienené povinnosťou, aby prijímateľ používal domáce výrobky alebo služby;
 - c) opatrenia pomoci obmedzujúce možnosť prijímateľov využívať výsledky výskumu, vývoja a inovácií v iných členských štátoch²⁷.
5. Pri poskytovaní pomoci podľa tejto schémy budú dodržané ustanovenia článku 1 ods. 2 písm. a) nariadenia o skupinových výnimkách, to znamená, že táto schéma sa nebude uplatňovať, ak priemerný ročný rozpočet na štátnu pomoc podľa tejto schémy presiahne 150 miliónov EUR.
6. Pomoc podľa tejto schémy je možné poskytnúť na projekty realizované na celom území Slovenska. Pre stanovenie intenzity pomoci podľa schémy je rozhodujúce miesto realizácie projektu, nie sídlo prijímateľa.

H. OPRÁVNENÉ PROJEKTY

1. Oprávnené projekty podľa tejto schémy sú investičné projekty zamerané na podporu opatrení energetickej efektívnosti v oblastiach iných ako budovy zamerané na dosiahnutie vyššej úrovne energetickej efektívnosti a investičné projekty energetickej hospodárnosti budov priamo spojené s dosiahnutím vyššej úrovne energetickej hospodárnosti v budove.
2. Podpora kogenerácie a centralizovaného zásobovania teplom a/alebo chladom nie je oprávnená²⁸.
3. Podpora inštalácie energetických zariadení spaľujúcich fosílnu palivá vrátane zemného plynu nie je oprávnená²⁹.
4. Pomoc sa neposkytuje na investície uskutočnené s cieľom zabezpečiť súlad s normami Únie, ktoré boli prijaté a nadobudli účinnosť³⁰.

Špecifická podmienka opatrení energetickej efektívnosti v iných oblastiach ako v budovách

²⁷ Čl. 1 ods. 5 nariadenia o skupinových výnimkách.

²⁸ Čl. 38 ods. 2a, čl. 38a ods. 4 nariadenia o skupinových výnimkách.

²⁹ Čl. 38 ods. 2b, čl. 38a ods. 10 nariadenia o skupinových výnimkách.

³⁰ Čl. 38 ods. 2, čl. 38a ods. 2 nariadenia o skupinových výnimkách.

5. V prípade pomoci na opatrenia energetickej efektívnosti v iných oblastiach ako budovy, možno pomoc poskytnúť na investície uskutočnené s cieľom zabezpečiť súlad s normami Únie, ktoré boli prijaté, ale ešte nenadobudli účinnosť, a to za predpokladu, že investície sa uskutočnia a dokončia najneskôr 18 mesiacov predtým, ako norma nadobudne účinnosť³¹.

Špecifické podmienky opatrení energetickej hospodárnosti budov

6. V prípade pomoci na opatrenia energetickej hospodárnosti budov sú oprávnené opatrenia na zlepšenie energetickej hospodárnosti vyhrievacích alebo chladiacich zariadení vnútri budovy³².
7. V prípade pomoci na opatrenia energetickej hospodárnosti budov, možno pomoc poskytnúť na investície uskutočnené s cieľom zabezpečiť súlad s normami Únie, ktoré boli prijaté, ale ešte nenadobudli účinnosť. Ak sú príslušnými normami Únie minimálne normy energetickej hospodárnosti, pomoc sa musí poskytnúť skôr ako sa normy stanú pre dotknutý podnik povinnými. V tomto prípade musia prijímatelia poskytnúť presný plán renovácie a časový harmonogram preukazujúci, že podporovaná renovácia bude prinajmenšom dostatočná na zabezpečenie súladu s danými minimálnymi normami energetickej hospodárnosti. Ak sa príslušné normy Únie líšia od minimálnych noriem energetickej hospodárnosti, investícia sa musí realizovať a dokončiť aspoň 18 mesiacov pred nadobudnutím účinnosti normy Únie³³.
8. Pomoc musí zlepšiť energetickú hospodárnosť budovy meranú primárnou energiou aspoň o:
 - a) 20 % v porovnaní so situáciou pred investíciou v prípade renovácie existujúcich budov alebo
 - b) 10 % v porovnaní so situáciou pred investíciou v prípade renovačných opatrení týkajúcich sa inštalácie alebo nahradenia len jedného druhu prvkov budovy v zmysle článku 2 ods. 9 smernice 2010/31/EÚ, a takéto ciele renovačné opatrenia nepredstavujú viac ako 30 % časti rozpočtu schémy určenej na opatrenia energetickej hospodárnosti alebo
 - c) 10 % v porovnaní s prahovou hodnotou stanovenou pre požiadavky na budovy s takmer nulovou spotrebou energie vo vnútroštátnych opatreniach, ktorými sa transponuje smernica 2010/31/EÚ, v prípade nových budov.

Počiatočná potreba primárnej energie a odhadované zlepšenie sa stanovujú energetickým certifikátom budovy vymedzeného v článku 2 ods. 12 smernice 2010/31/EÚ^{34,35}.

³¹ Čl. 38 ods. 2 nariadenia o skupinových výnimkách.

³² Čl. 38a ods. 9 nariadenia o skupinových výnimkách.

³³ Čl. 38a ods. 3 nariadenia o skupinových výnimkách.

³⁴ Čl. 38a ods. 6 nariadenia o skupinových výnimkách.

³⁵ Platí pre budovy, pri ktorých vydanie energetického certifikátu nie je v rozpore s národnou legislatívou (napr. § 2 ods. 2 zákona o energetickej hospodárnosti budov). Pre ostatné budovy bude stanovenie počiatočnej potreby primárnej energie a odhadovaného zlepšenia bližšie špecifikované vo výzve.

9. Pomoc poskytnutá na zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy sa môže kombinovať s pomocou na niektoré alebo všetky tieto opatrenia:
- a) inštalácia integrovaných zariadení vyrábajúcich elektrickú energiu, vykurovanie alebo chladenie z obnoviteľných zdrojov energie priamo na mieste, okrem iného vrátane fotovoltických panelov a tepelných čerpadiel;
 - b) inštalácia zariadení na uskladňovanie energie vyrobenej zariadeniami na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov priamo na mieste. Zariadenie na uskladňovanie musí každoročne absorbovať aspoň 75 % energie z priamo pripojeného zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov;
 - c) pripojenie na energeticky účinný systém centralizovaného zásobovania teplom a/alebo chladom a súvisiace zariadenia;
 - d) výstavba a inštalácia nabíjacej infraštruktúry určenej pre používateľov budovy, ako aj súvisiacej infraštruktúry, ako je napríklad káblovody, ak sa parkovisko nachádza buď v budove, alebo s budovou fyzicky susedí;
 - e) inštalácia zariadení na digitalizáciu budovy, a to najmä na zvýšenie jej inteligentnej pripravenosti, vrátane pasívnych vnútorných rozvodov alebo štruktúrovaných káblových rozvodov pre dátové siete a doplnkovej časti širokopásmovej infraštruktúry na pozemku, na ktorom sa budova nachádza, s výnimkou elektrických rozvodov alebo káblových rozvodov pre dátové siete mimo pozemku;
 - f) investície do vegetačných striech a zariadení na zachytávanie a využívanie dažďovej vody³⁶.
10. V prípade akýchkoľvek takýchto kombinovaných prác uvedených v písmenách a) až f) predchádzajúceho odseku sú oprávnenými nákladmi všetky investičné náklady na rôzne inštalácie a zariadenia. Náklady, ktoré nie sú priamo spojené s dosiahnutím vyššej úrovne energetickej hospodárnosti alebo environmentálnych vlastností, nie sú oprávnenými nákladmi.
11. Oprávnené projekty v súlade s touto schémou budú bližšie špecifikované vo výzve.

I. OPRÁVNENÉ VÝDAVKY

1. Za oprávnené výdavky sa považujú investičné výdavky³⁷ vynaložené prijímateľom v súvislosti s realizáciou oprávneného projektu na obstaranie:
- dlhodobého hmotného majetku a stavebného dozoru;
 - nehmotného majetku, a to výlučne softvéru nevyhnutného na riadne využívanie hmotného majetku, ktorý bol predmetom investície;

³⁶ Čl. 38a ods. 7 nariadenia o skupinových výnimkách.

³⁷ Na účely tejto schémy, pokiaľ sa v texte uvádza pojem „výdavok“, rozumie sa ním aj „náklad“ podľa zákona Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, a naopak, pokiaľ takýto výklad zjavne neodporuje zmyslu príslušných ustanovení tejto schémy.

- služieb³⁸ vrátane energetického certifikátu³⁹.

Určenie výšky výdavkov opatrení energetickej efektívnosti v iných oblastiach ako budovách

2. Oprávnenými nákladmi sú dodatočné investičné náklady potrebné na dosiahnutie vyššej úrovne energetickej efektívnosti. Určujú sa porovnaním nákladov na investíciu s nákladmi kontrafaktuálneho scenára, ktorý by nastal v prípade neposkytnutia pomoci, a to takto:
 - a) ak kontrafaktuálny scenár spočíva v uskutočnení menej energetickejšej investície, ktorá zodpovedá bežnej obchodnej praxi v danom odvetví alebo v prípade danej činnosti, oprávnené náklady tvorí rozdiel medzi nákladmi na investíciu, na ktorú sa poskytuje štátna pomoc, a nákladmi na investíciu, ktorá je menej energetickejšia;
 - b) ak kontrafaktuálny scenár spočíva v uskutočnení tej istej investície neskôr, oprávnené náklady tvorí rozdiel medzi nákladmi na investíciu, na ktorú sa poskytuje štátna pomoc, a čistou súčasnou hodnotou nákladov na neskoršiu investíciu diskontovanou k okamihu, v ktorom by sa uskutočnila podporená investícia;
 - c) ak kontrafaktuálny scenár spočíva v tom, že sa zachová prevádzka existujúcich zariadení, oprávnené náklady tvorí rozdiel medzi nákladmi na investíciu, na ktorú sa poskytuje štátna pomoc, a čistou súčasnou hodnotou investície do údržby, opravy a modernizácie existujúceho zariadenia diskontovanou k okamihu, v ktorom by sa uskutočnila podporená investícia;
 - d) v prípade vybavenia, na ktoré sa vzťahujú lízingové zmluvy, oprávnené náklady tvorí rozdiel medzi čistou súčasnou hodnotou lízingu vybavenia, na ktoré sa poskytuje štátna pomoc, a lízingu menej energetickejšieho vybavenia, ktoré by sa získalo na lízing v prípade neposkytnutia pomoci; náklady na lízing nezahŕňajú náklady týkajúce sa prevádzky vybavenia alebo zariadenia (náklady na palivo, poistenie, údržbu a iný spotrebný tovar) bez ohľadu na to, či sú súčasťou lízingovej zmluvy.
3. Vo všetkých situáciách uvedených v písmenách a) až d) predchádzajúceho odseku kontrafaktuálny scenár zodpovedá investícii s porovnateľným výkonom a životnosťou, ktorá je v súlade s už platnými normami Únie. Kontrafaktuálny scenár musí byť vierohodný, pokiaľ ide o zákonné požiadavky, podmienky na trhu aj stimuly vytvárané systémom EU ETS.
4. Odchylné od odseku 2 písm. a) až d) tohto článku sa oprávnené náklady môžu určiť bez stanovenia kontrafaktuálneho scenára a absencie súťažného ponukového konania podľa článku K. ods. 8 tejto schémy. V takom prípade sú oprávnenými nákladmi celkové investičné náklady priamo spojené s dosiahnutím vyššej úrovne energetickej efektívnosti, pričom uplatniteľné intenzity pomoci a bonusy stanovené v čl. K ods. 5 až 7 sa znížia o 50%.

³⁸ Služby spojené so zavádzaním systémov monitorovania, optimalizácie a riadenia spotreby energie, vrátane energetických a environmentálnych manažérskych systémov v oblasti výroby a spotreby energie za účelom zníženia spotreby energie a emisií skleníkových plynov s výnimkou energetického auditu.

³⁹ Energetický certifikát po realizácii opatrení energetickej efektívnosti.

5. Ak investícia spočíva v jednoznačne identifikovateľnej investícii zameranej výlučne na zlepšenie energetickej efektívnosti, pre ktorú neexistuje žiadna kontrafaktuálna investícia menej šetrná k životnému prostrediu, oprávnenými nákladmi sú celkové investičné náklady.
6. Náklady, ktoré nie sú priamo spojené s dosiahnutím vyššej úrovne energetickej efektívnosti, nie sú oprávnenými nákladmi.

Určenie výšky výdavkov opatrení energetickej hospodárnosti budov

7. Oprávnenými nákladmi sú celkové investičné náklady. Náklady, ktoré nie sú priamo spojené s dosiahnutím vyššej úrovne energetickej hospodárnosti v budove, nie sú oprávnenými nákladmi.

Všeobecné podmienky oprávnenosti výdavkov

8. **Oprávnenými výdavkami sú výdavky spĺňajúce podmienky oprávnenosti výdavkov** definované v tejto schéme, v kapitole 3 nariadenia o spoločných ustanoveniach, v Príručke k oprávnenosti výdavkov a v dokumentácii výzvy, pričom z hľadiska času, výšky a opodstatnenosti sú to najmä výdavky, ktoré:
 - a) boli vynaložené počas realizácie projektu, po predložení formulára ŽoNFP,
 - b) bezprostredne súvisia s realizáciou oprávneného projektu v súlade s obsahovou stránkou projektu a sú plne v súlade s cieľmi projektu, ako výdavky, ktoré prispievajú k dosiahnutiu plánovaných aktivít a ukazovateľov projektu.
9. Pomoc podľa tejto schémy nebude možné poskytnúť, ak oprávnené výdavky vzniknú pred predložením formulára ŽoNFP. V takomto prípade sa celý projekt bude považovať za neoprávnený.
10. Oprávnené výdavky je potrebné doložiť príslušnou dokumentáciou, ktorá je prehľadná, konkrétna a aktuálna.
11. **Za neoprávnené výdavky budú považované výdavky nespĺňajúce podmienky oprávnenosti výdavkov uvedené v tomto článku a budú bližšie definované v dokumentácii výzvy⁴⁰.**

J. FORMA POMOCI

1. Pomoc podľa tejto schémy sa poskytuje formou NFP, a to systémom predfinancovania, zálohových platieb alebo systémom refundácie alebo kombináciou týchto systémov na základe žiadosti o platbu predloženej v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP.

⁴⁰ Vo výzve budú definované neoprávnené výdavky v súlade s touto schémou. Vykonávateľ je však oprávnený vo výzve zdefinovať neoprávnené výdavky aj nad rámec tejto schémy.

2. Pomoc podľa tejto schémy sa považuje za transparentnú pomoc, pri ktorej je možné vopred presne vypočítať ekvivalent hrubého grantu pomoci bez potreby vykonať posúdenie rizika⁴¹.

K. VÝŠKA A INTENZITA POMOCI

1. Výšku pomoci podľa tejto schémy predstavuje súčet jednotlivých súm vyplateného NFP.
2. Maximálna výška pomoci bude definovaná vo výzve tak, aby bol dodržaný strop 30 mil. EUR na jeden podnik⁴² a jeden investičný projekt podľa článku 4 ods. 1 písm. s) a písm. sc) nariadenia o skupinových výnimkách. Maximálna výška pomoci sa nesmie obchádzať umelým rozdeľovaním schém pomoci alebo projektov do niekoľkých projektov s podobnými črtami, cieľmi alebo prijímateľmi⁴³.
3. **Intenzita pomoci** predstavuje hrubú výšku pomoci vyjadrenú ako percentuálnu hodnotu z oprávnených výdavkov projektu. Všetky použité číselné údaje sa uvádzajú pred odpočítaním dane alebo iných poplatkov. Vratná daň z pridanej hodnoty sa však neberie do úvahy pri výpočte intenzity pomoci a oprávnených nákladov. Intenzita pomoci sa vypočíta ako percento poskytnutej pomoci z oprávnených výdavkov.
4. Pomoc splatná v budúcnosti vrátane pomoci splatnej v niekoľkých splátkach sa diskontuje na jej hodnotu ku dňu jej poskytnutia. Oprávnené výdavky sa diskontujú na ich hodnotu ku dňu poskytnutia pomoci. Ako úroková sadzba na diskontné účely sa použije diskontná sadzba uplatniteľná ku dňu poskytnutia pomoci. Základom pre výpočet diskontnej sadzby je základná sadzba pre výpočet referenčnej a diskontnej sadzby, ktorej aktuálna hodnota je uverejnená na webovom sídle www.antimon.gov.sk/diskontne-a-referencne-sadzby. Metodika na výpočet diskontovanej výšky pomoci a oprávnených výdavkov je prílohou č. 2 tejto schémy.

Intenzita pomoci opatrení energetickej efektívnosti v iných oblastiach ako v budovách

5. Intenzita pomoci nepresahuje 30 % oprávnených nákladov⁴⁴.
6. Intenzita pomoci sa môže zvýšiť o 20 percentuálnych bodov v prípade pomoci poskytnutej malým podnikom a o 10 percentuálnych bodov v prípade pomoci poskytnutej stredným podnikom⁴⁵.
7. Intenzita pomoci sa môže zvýšiť o 15 percentuálnych bodov pre investície umiestnené

⁴¹ Čl. 5 ods. 1 nariadenia o skupinových výnimkách.

⁴² Podnikom sa rozumie subjekt tvoriaci jednu hospodársku jednotku, pričom za subjekty tvoriace jednu hospodársku jednotku možno pokladať viaceré oddelené právne subjekty, ktoré majú kontrolné podiely a iné funkčné, hospodárske a organizačné prepojenie.

⁴³ V zmysle čl. 4 ods. 2 nariadenia o skupinových výnimkách.

⁴⁴ Čl. 38 ods. 4 nariadenia o skupinových výnimkách.

⁴⁵ Čl. 38 ods. 5 nariadenia o skupinových výnimkách.

v podporovaných oblastiach spĺňajúcich podmienky článku 107 ods. 3 písm. a) Zmluvy o fungovaní EÚ. V súlade s Rozhodnutím Európskej Komisie SA.64151⁴⁶ sú týmito oblasťami všetky regióny NUTS2 Slovenskej republiky s výnimkou Bratislavského kraja.

8. Intenzita pomoci môže dosiahnuť 100 % celkových investičných nákladov, ak sa pomoc poskytuje na základe súťažného ponukového konania, ktoré okrem podmienok stanovených v článku C. bode 2f. tejto schémy spĺňa všetky tieto podmienky:
 - a) pomoc sa poskytuje na základe objektívnych, jasných, transparentných a nediskriminačných kritérií a podmienok účasti vymedzených ex ante a uverejnených aspoň šesť týždňov pred konečným termínom na predkladanie ŽoNFP, aby sa umožnila účinná hospodárska súťaž,
 - b) počas vykonávania schémy v prípade ponukového konania, pri ktorom sa pomoc poskytuje všetkým uchádzačom, sa návrh uvedeného procesu upraví tak, aby sa v nasledujúcich ponukových konaniach obnovila účinná hospodárska súťaž, napríklad znížením rozpočtu alebo objemu,
 - c) ex post úpravy výsledku ponukového konania (napríklad následné rokovania o výsledkoch ponukového konania) sú vylúčené,
 - d) najmenej 70 % celkových podmienok účasti použitých na zoradenie ponúk a v konečnom dôsledku na pridelenie pomoci v súťažnom ponukovom konaní sa vymedzí ako pomoc vo vzťahu k príspevku projektu k plneniu environmentálnych cieľov opatrenia, napríklad pomoc požadovaná na jednotku ušetrenej energie alebo zvýšenia energetickej efektívnosti. Tieto podmienky tvoria aspoň 70 % váhy všetkých podmienok účasti⁴⁷.
9. V prípade aplikácie súťažného ponukového konania bude táto skutočnosť uvedená vo výzve⁴⁸.
10. Ak sú oprávnené náklady určené bez identifikácie kontrafaktuálneho scenára a bez súťažného ponukového konania podľa ods. 8 tohto článku, uplatniteľné intenzity pomoci a bonusy stanovené v čl. K ods. 5 až 7 sa znížia o 50%.

Intenzita pomoci opatrení energetickej hospodárnosti budov

11. Intenzita pomoci nepresahuje 30 % oprávnených nákladov⁴⁹.
12. Odchylné od predchádzajúceho odseku, ak investícia spočíva v inštalácii alebo nahradení

⁴⁶ Mapa regionálnej pomoci na obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2027 pre Slovenskú republiku, Štátna pomoc SA.64151 (2021/N) – Slovensko, Úradný vestník EÚ: C 410/1, 8. 10. 2021, str. 1 – 4. Regionálna mapa štátnej pomoci pre Slovenskú republiku vrátane jej zmien na príslušné obdobie je uverejnená na webovom sídle <https://www.antimon.gov.sk/horizontalne-pravidla/?csrt=15540065451678438007#regionalna-pomoc>.

⁴⁷ Čl. 38 ods. 7 nariadenia o skupinových výnimkách.

⁴⁸ Súťažné ponukové konanie sa aplikuje vo výzve za dodržania legislatívnych podmienok a podmienok vyplývajúcich z riadiacej dokumentácie k príspevkom k fondom EÚ.

⁴⁹ Čl. 38a ods. 11 nariadenia o skupinových výnimkách.

len jedného druhu prvku budovy v zmysle článku 2 bodu 9 smernice 2010/31/EÚ, intenzita pomoci nepresahuje 25 %⁵⁰.

13. Odchylné od odseku 11 a 12, ak sa pomoc na investície do budov uskutočnené v záujme dosiahnutia súladu s minimálnymi normami energetickej hospodárnosti, ktoré sa považujú za normy Únie, poskytne menej ako 18 mesiacov pred nadobudnutím účinnosti daných noriem Únie, intenzita pomoci nesmie presiahnuť 15 % oprávnených nákladov, ak investícia spočíva v inštalácii alebo nahradení len jedného druhu prvku budovy v zmysle článku 2 bodu 9 smernice 2010/31/EÚ, a 20 % vo všetkých ostatných prípadoch⁵¹.
14. Intenzita pomoci sa môže zvýšiť o 20 percentuálnych bodov v prípade pomoci poskytnutej malým podnikom a o 10 percentuálnych bodov v prípade pomoci poskytnutej stredným podnikom⁵².
15. Intenzita pomoci sa môže zvýšiť o 15 percentuálnych bodov pre investície umiestnené v podporovaných oblastiach spĺňajúcich podmienky článku 107 ods. 3 písm. a) Zmluvy o fungovaní EÚ. V súlade s Rozhodnutím Európskej Komisie SA.64151⁵³ sú týmito oblasťami všetky regióny NUTS2 Slovenskej republiky s výnimkou Bratislavského kraja.
16. Pokiaľ ide o pomoc poskytnutú na zlepšenie energetickej efektívnosti existujúcich budov, intenzita pomoci sa môže zvýšiť o 15 percentuálnych bodov, ak zlepšenia energetickej hospodárnosti vedú k zníženiu dopytu po primárnej energii aspoň o 40 % v porovnaní so situáciou pred investíciou. Toto zvýšenie intenzity pomoci sa neuplatňuje, ak sa investíciou nezlepšuje energetická hospodárnosť budovy nad úroveň, ktorú ukladajú minimálne normy energetickej hospodárnosti, ktoré sa považujú za normy Únie a ktoré nadobudnú účinnosť menej než 18 mesiacov od okamihu uskutočnenia a dokončenia investície^{54,55}.

L. STIMULAČNÝ ÚČINOK POMOCI

1. Pomoc podľa tejto schémy môže byť prijímateľovi poskytnutá, ak má stimulačný účinok⁵⁶.
2. Pomoc poskytnutá prijímateľovi, na ktorú sa vzťahuje táto schéma, sa považuje za pomoc, ktorá má stimulačný účinok, ak žiadateľ predložil formulár ŽoNFP pred začatím prác na projekte alebo pred začatím činnosti (podľa definície v článku C. tejto schémy). Ak sa projekt nezačal pred podaním ŽoNFP, je preukázaný stimulačný účinok poskytnutej

⁵⁰ Čl. 38a ods. 12 nariadenia o skupinových výnimkách.

⁵¹ Čl. 38a ods. 13 nariadenia o skupinových výnimkách

⁵² Čl. 38a ods. 14 nariadenia o skupinových výnimkách.

⁵³ Mapa regionálnej pomoci na obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2027 pre Slovenskú republiku, Štátna pomoc SA.64151 (2021/N) – Slovensko, Úradný vestník EÚ: C 410/1, 8. 10. 2021, str. 1 – 4. Regionálna mapa štátnej pomoci pre Slovenskú republiku vrátane jej zmien na príslušné obdobie je uverejnená na webovom sídle <https://www.antimon.gov.sk/horizontalne-pravidla/?csrt=15540065451678438007#regionalna-pomoc>.

⁵⁴ Čl. 38a ods. 16 nariadenia o skupinových výnimkách.

⁵⁵ V zmysle čl. 2 ods. 47a nariadenia o skupinových výnimkách.

⁵⁶ Čl. 6 nariadenia o skupinových výnimkách.

pomoci.

3. ŽoNFP musí obsahovať aspoň tieto informácie:
 - a) názov a veľkosť podniku;
 - b) opis projektu vrátane dátumu jeho začatia a ukončenia;
 - c) miesto realizácie projektu;
 - d) zoznam nákladov projektu;
 - e) typ pomoci a výšku verejných financií potrebných na projekt.
4. Obsahové náležitosti ŽoNFP budú stanovené v príslušnej výzve.

M. PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI

1. Predloženie úplnej ŽoNFP spolu so všetkými vyžadovanými prílohami v zmysle podmienok ustanovených výzvou a súvisiacich dokumentov a jej schválenie v konaní podľa zákona o príspevkoch z fondov.
2. Predloženie vyhlásenia žiadateľom, že ku dňu poskytnutia pomoci nebude podnikom v ťažkostiach. Poskytovateľ overí splnenie tejto podmienky spôsobom a postupmi uvedenými v Prílohe č. 3 tejto schémy.
3. Predloženie vyhlásenia, že ku dňu poskytnutia pomoci sa voči žiadateľovi neuplatňuje vrátenie štátnej pomoci na základe rozhodnutia Európskej komisie, v ktorom bola táto štátna pomoc poskytnutá Slovenskou republikou označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom¹⁷. Poskytovateľ overí splnenie tejto podmienky v súlade s inštrukciou uvedenou v príslušnej výzve.
4. Predloženie vyhlásenia, či v súvislosti s oprávneným projektom, na ktorý žiadateľ žiada pomoc podľa tejto schémy (t. j. na rovnaké, čiastočne alebo úplne sa prekrývajúce, oprávnené výdavky), mu bola poskytnutá alebo žiada o poskytnutie pomoci z iných verejných zdrojov pre účely posúdenia pravidiel kumulácie pomoci podľa článku N. tejto schémy.
5. Pomoc bude poskytnutá len v prípade, že žiadateľ splní všetky podmienky a kritéria tejto schémy, výzvy a súvisiacich dokumentov. Všetky podmienky poskytnutia pomoci obsahuje príslušná výzva. Spôsob overenia podmienok poskytnutia pomoci bude uvedený v dokumentácii príslušnej výzvy.
6. Poskytovateľ je oprávnený vyžiadať si doplňujúce informácie súvisiace s podporeným projektom na účely posúdenia súladu projektu s podmienkami poskytnutia pomoci.
7. NFP sa poskytuje na základe písomne uzavretej Zmluvy o poskytnutí NFP so žiadateľom, ktorého ŽoNFP bola schválená v konaní podľa zákona o príspevkoch z fondov.
8. Poskytovateľ uplatní nárok na vrátenie pomoci, ktorá bola použitá na iný účel, než

stanovuje táto schéma⁵⁷ alebo ak ju prijímateľ prevedie na iný subjekt⁵⁸.

9. Na základe vykonanej finančnej kontroly, vnútorného auditu, vládneho auditu alebo auditu kontrolnými orgánmi EÚ poskytnutej pomoci je poskytovateľ oprávnený požiadať o vrátenie tej časti pomoci, o ktorú bola prekročená maximálna výška pomoci alebo intenzita pomoci podľa článku K. tejto schémy.
10. Na poskytnutie pomoci podľa tejto schémy nie je právny nárok. Za poskytnutie pomoci jednotlivým prijímateľom je zodpovedný poskytovateľ.

N. KUMULÁCIA POMOCI

1. Štátna pomoc poskytnutá na základe tejto schémy sa môže kumulovať s inou štátnou pomocou, ak sa jednotlivé opatrenia pomoci týkajú rozdielnych identifikovateľných oprávnených nákladov.
2. Štátna pomoc podľa tejto schémy sa v súvislosti s tými istými – čiastočne alebo úplne sa prekrývajúcimi oprávnenými nákladmi nemôže kumulovať so žiadnou inou štátnou pomocou ani s pomocou de minimis. To znamená, že na výdavky v ŽoNFP schválenej podľa tejto schémy, nie je možné žiadať pomoc z iných verejných zdrojov.
3. Pri zisťovaní, či je dodržaná maximálna intenzita a výška pomoci podľa článku K. tejto schémy sa zohľadňuje celková výška štátnej pomoci na jeden podnik a jeden investičný projekt bez ohľadu na to, či sa takáto podpora financuje z miestnych, regionálnych, národných zdrojov alebo zo zdrojov EÚ.
4. Kumulácia pomoci bude overená na základe vyhlásenia žiadateľa a s využitím dostupných technických prostriedkov a databáz.

O. MECHANIZMUS POSKYTOVANIA POMOCI

1. Poskytovateľ zverejní výzvu⁵⁹ prostredníctvom informačného monitorovacieho systému.
2. Žiadateľ predkladá ŽoNFP spolu s prílohami v súlade s podmienkami určenými vo výzve.
3. ŽoNFP doručená v zmysle predchádzajúceho bodu je predmetom konania podľa zákona o príspevkoch z fondov (v rámci ktorého poskytovateľ overuje splnenie podmienok poskytnutia NFP stanovených vo výzve, vrátane podmienok poskytnutia pomoci podľa tejto schémy).

⁵⁷ V zmysle výsledkov vykonanej finančnej kontroly, vnútorného auditu, vládneho auditu alebo auditu kontrolnými orgánmi EÚ poskytnutej pomoci.

⁵⁸ V zmysle výsledkov vykonanej finančnej kontroly, vnútorného auditu, vládneho auditu alebo auditu kontrolnými orgánmi EÚ poskytnutej pomoci alebo na základe informácie od prijímateľa pomoci.

⁵⁹ V zmysle § 14 ods. 1 zákona o príspevkoch z fondov.

4. Ak ŽoNFP spĺňa podmienky poskytnutia NFP ustanovené výzvou a vo výzve je vyčlenená alokácia na financovanie projektu, vydá poskytovateľ Rozhodnutie o schválení ŽoNFP a zašle ho úspešnému žiadateľovi.
5. Ak ŽoNFP nespĺňa podmienky poskytnutia NFP alebo vo výzve nie je vyčlenená alokácia na financovanie projektu, vydá poskytovateľ Rozhodnutie o neschválení ŽoNFP⁶⁰ a zašle ho žiadateľovi.
6. Ak žiadateľ nesúhlasí s rozhodnutím poskytovateľa, je oprávnený využiť opravné prostriedky, ak sú na takýto postup splnené podmienky ustanovené v zákone o príspevkoch z fondov.
7. Poskytovateľ zverejní na webovom sídle www.eurofondy.gov.sk pre každú výzvu zoznam schválených a zoznam neschválených ŽoNFP v poradí určenom na základe konania podľa zákona o príspevkoch z fondov.
8. So žiadateľom, ktorého ŽoNFP bola schválená, poskytovateľ uzatvára Zmluvu o poskytnutí NFP⁶¹.
9. Zmluva o poskytnutí NFP je právnym aktom, na základe ktorého je pomoc považovaná za poskytnutú, pričom deň nadobudnutia jej účinnosti sa považuje za deň poskytnutia pomoci. Zmluva o poskytnutí NFP nadobúda účinnosť v súlade s § 47a Občianskeho zákonníka⁶² dňom nasledujúcim pod dni jej zverejnenia v Centrálnom registri zmlúv.
10. Podrobnejšie informácie o mechanizme posudzovania projektov stanovuje príslušná výzva a jej prílohy.

P. ROZPOČET

1. Indikatívna výška výdavkov plánovaných v rámci tejto schémy pre celé obdobie 2024 – 2027 je 42 700 000 EUR (zdroje EÚ).
2. Odhadovaný priemerný ročný objem finančných prostriedkov na realizáciu tejto schémy je 12 200 000 EUR.
3. Konkrétna výška alokovaných finančných prostriedkov vyčlenených na výzvu bude súčasťou výzvy.

R. TRANSPARENTNOSŤ A MONITOROVANIE

1. Pre zabezpečenie transparentnosti je schéma zverejnená a verejne dostupná na

⁶⁰ Minimálne náležitosti rozhodnutia (o schválení, neschválení a zastavení konania) sú ustanovené v zákone o príspevkoch z fondov.

⁶¹ Formulár Zmluvy o poskytnutí NFP k príslušnej výzve je dostupný prostredníctvom informačného monitorovacieho systému.

⁶² Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

webovom sídle poskytovateľa. Poskytovateľ zabezpečí zverejnenie úplného znenia schémy na webovom sídle www.siea.sk do 10 kalendárnych dní odo dňa nadobudnutia platnosti a účinnosti schémy vrátane jej prípadných zmien (schémy v znení dodatku), znenie schémy vrátane jej zmien a doplnení zostane verejne dostupné minimálne do konca platnosti a účinnosti schémy.

2. Poskytovateľ bezodkladne zabezpečí zaznamenanie schémy, resp. schémy v znení dodatku do IS SEMP, aby vedel v súlade so zákonom o štátnej pomoci zaznamenávať do IS SEMP údaje o poskytnutej pomoci a údaje o prijímateľovi.
3. Transparentnosť schémy a zabezpečenie zverejnenia všetkých schválených ŽoNFP realizuje poskytovateľ pomoci v súlade s nariadením o skupinových výnimkách.
4. Poskytovateľ v súlade s § 12 ods. 1 zákona o štátnej pomoci zaznamenáva prostredníctvom elektronického formulára do šiestich mesiacov odo dňa poskytnutia pomoci v IS SEMP údaje o prijímateľovi a poskytnutej pomoci podľa tejto schémy minimálne v rozsahu a štruktúre definovanom v čl. 9 nariadenia o skupinových výnimkách.
5. Poskytovateľ zabezpečuje zber, sledovanie a vyhodnocovanie všetkých údajov na úrovni projektov potrebných na monitorovanie pomoci. Poskytovateľ vedie evidenciu pomoci, ktorá obsahuje úplné informácie o každej pomoci poskytnutej v rámci schémy a zaznamenáva a zhromažďuje všetky informácie, ktoré sa týkajú uplatňovania schémy, pričom tieto záznamy budú obsahovať všetky informácie potrebné na preukázanie splnenia všetkých podmienok tejto schémy.
6. Podľa § 16 ods. 4 zákona o štátnej pomoci je poskytovateľ povinný do konca februára kalendárneho roka poskytnúť Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky ako koordinátorovi pomoci správu o ním poskytnutej štátnej pomoci za predchádzajúci kalendárny rok.
7. Poskytovateľ kontroluje dodržiavanie všetkých podmienok stanovených v tejto schéme a kontroluje dodržiavanie stropu maximálnej výšky a intenzity pomoci podľa článku K. tejto schémy.
8. Poskytovateľ archivuje všetky doklady týkajúce sa každej individuálnej pomoci podľa tejto schémy počas 10 fiškálnych rokov od dátumu jej poskytnutia a podrobné záznamy, týkajúce sa schémy štátnej pomoci počas 10 rokov od dátumu, kedy bola poskytnutá posledná individuálna pomoc v rámci schémy štátnej pomoci⁶³.

S. KONTROLA A VLÁDNY AUDIT

1. Vykonávanie finančnej kontroly, vnútorného auditu, vládneho auditu alebo auditu

⁶³ Čl. 12 nariadenia o skupinových výnimkách.

kontrolnými orgánmi EÚ (ďalej len „kontrola a audit“) poskytnutej pomoci vychádza z legislatívy EÚ (všeobecné nariadenie a *Nariadenie Rady (EURATOM, ES) č. 2185/96*⁶⁴ z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi) a z legislatívy SR, t. j. zákona o finančnej kontrole.

2. Subjektmi zapojenými do finančnej kontroly a auditu sú:
 - a) poverení zamestnanci poskytovateľa,
 - b) Ministerstvo financií SR,
 - c) Najvyšší kontrolný úrad SR,
 - d) Úrad vládneho auditu,
 - e) kontrolné orgány EÚ,
 - f) osoby prizvané orgánmi/osobami uvedenými v písm. a) až e) v súlade s príslušnými právnymi predpismi Slovenskej republiky a Európskej únie.
3. Poskytovateľ kontroluje dodržiavanie podmienok, za ktorých sa pomoc poskytla, ako aj ostatné skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na správnosť a účelovosť poskytnutej pomoci. Kontroluje predovšetkým hospodárnosť a účelnosť použitia poskytnutej pomoci a dodržiavanie podmienok Zmluvy o poskytnutí NFP, výzvy a tejto schémy. Za týmto účelom je oprávnený vykonať kontrolu priamo u prijímateľa.
4. Pri kontrole poskytnutej pomoci podľa tejto schémy je prijímateľ podľa § 14 ods. 1 zákona o štátnej pomoci povinný preukázať použitie prostriedkov štátnej pomoci a oprávnenosť vynaložených výdavkov a umožniť vykonanie kontroly použitia prostriedkov štátnej pomoci, oprávnenosti vynaložených výdavkov a dodržania podmienok poskytnutia štátnej pomoci.
5. Prijímateľ vytvára osobám vykonávajúcim kontrolu a audit primerané podmienky na riadne a včasné vykonanie kontroly a auditu a poskytuje im potrebnú súčinnosť a všetky vyžiadané informácie a listiny týkajúce sa najmä riešenia projektu, stavu jeho rozpracovanosti, špecifikácie použitia pomoci, jej predpokladané ďalšie použitie atď.
6. Prijímateľ zabezpečí prítomnosť osôb zodpovedných za realizáciu aktivít projektu a zdrží sa konania, ktoré by mohlo ohroziť začatie a riadny priebeh výkonu kontroly a auditu.
7. Prijímateľ prijme bezodkladne opatrenia na nápravu zistených nedostatkov uvedených v správe z kontroly a auditu v lehote stanovenej osobami oprávnenými na výkon kontroly a auditu. Zašle osobám oprávneným na výkon kontroly a auditu písomnú správu o splnení opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov bezodkladne po ich splnení a taktiež o odstránení príčin ich vzniku.
8. Prijímateľ upraví v zmluve s dodávateľom povinnosť dodávateľa projektu strpieť výkon finančnej kontroly/auditú súvisiaceho s dodávaným tovarom, prácami a službami

⁶⁴ Úradný vestník EÚ: L 292, 15.11.1996, str. 2; mimoriadne vydanie v slovenskom jazyku: Kapitola 09 Zväzok 01 str. 303 – 306.

kedykoľvek počas platnosti a účinnosti Zmluvy o poskytnutí NFP oprávnenými osobami. V zmluve s dodávateľom tiež upraví podmienky pre dodávateľa na poskytnutie všetkej potrebnej súčinnosti dodávateľa voči oprávneným osobám.

9. Európska komisia je v súlade s článkom 12 nariadenia o skupinových výnimkách oprávnená monitorovať pomoc oslobodenú od notifikačnej povinnosti podľa tejto schémy. Na tieto účely je oprávnená vyžiadať si všetky informácie a podpornú dokumentáciu, ktorú považuje za potrebnú na monitorovanie uplatňovania nariadenia o skupinových výnimkách.

T. PLATNOSŤ A ÚČINNOSŤ SCHÉMY

1. Schéma nadobúda platnosť a účinnosť dňom uverejnenia v Obchodnom vestníku. Poskytovateľ zabezpečí uverejnenie schémy v Obchodnom vestníku.
2. Zmeny v schéme je možné vykonať formou písomných dodatkov k schéme, pričom platnosť a účinnosť každého dodatku nastáva dňom zverejnenia schémy v znení dodatku v Obchodnom vestníku.
3. Neplatné a neúčinné sú akékoľvek zmeny v schéme, ktoré by mali za následok to, že priemerný ročný rozpočet na štátnu pomoc podľa tejto schémy by presiahol 150 miliónov EUR.
4. Platnosť a účinnosť schémy končí dňa 30. júna 2027. Do tohto dátumu musí uzatvorená Zmluva o poskytnutí NFP nadobudnúť účinnosť.
5. Oprávnené výdavky musia byť uhradené prijímateľom do 31. decembra 2029⁶⁵.

U. PRÍLOHY

Súčasťou schémy sú nasledovné prílohy:

Príloha č. 1 - Príloha I nariadenia o skupinových výnimkách

Príloha č. 2 - Metodika na výpočet diskontovanej výšky pomoci a diskontovanej výšky oprávnených výdavkov

Príloha č. 3 - Metodika posudzovania podniku v ťažkostiach

⁶⁵ V zmysle čl. 63 ods. 2 všeobecného nariadenia.

PRÍLOHA I nariadenia o skupinových výnimkách

Vymedzenie pojmov týkajúcich sa MSP

Článok 1

Podnik

Za podnik sa považuje každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právnu formu. Sem patria najmä samostatne zárobkovo činné osoby a rodinné podniky, ktoré vykonávajú remeselnícke alebo iné činnosti, a partnerstvá alebo združenia, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť.

Článok 2

Počet pracovníkov a finančné limity určujúce kategórie podnikov

1. Kategóriu mikropodnikov, malých a stredných podnikov („MSP“) tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 mil. EUR a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 43 mil. EUR.
2. V rámci kategórie MSP sa malý podnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 50 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 10 mil. EUR.
3. V rámci kategórie MSP sa mikropodnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 2 mil. EUR.

Článok 3

Typy podnikov, ktoré sa zohľadňujú pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm

1. „Samostatný podnik“ je každý podnik, ktorý nie je zatriedený ako partnerský podnik v zmysle odseku 2 alebo ako prepojený podnik v zmysle odseku 3.
2. „Partnerské podniky“ sú všetky podniky, ktoré nie sú zatriedené ako prepojené podniky v zmysle odseku 3 a medzi ktorými je takýto vzťah: podnik (vyššie postavený podnik) vlastní, buď samostatne alebo spoločne s jedným alebo viacerými prepojenými podnikmi v zmysle odseku 3, 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv iného podniku (nižšie postavený podnik).

Podnik sa však môže klasifikovať ako samostatný, teda ako podnik, ktorý nemá žiadne partnerské podniky, aj keď nižšie uvedení investori tento limit 25 % dosiahnu alebo prekročia, za predpokladu, že títo investori nie sú prepojení v zmysle odseku 3 individuálne alebo spoločne s príslušným podnikom:

- a) verejné investičné spoločnosti, spoločnosti investujúce do rizikového kapitálu, fyzické osoby alebo skupiny fyzických osôb pravidelne vykonávajúce rizikové investičné aktivity, ktoré investujú vlastný kapitál do nekótovaných podnikov (podnikateľskí anjeli), za predpokladu, že celkové investície týchto podnikateľských anjelov v rovnakom podniku sú nižšie ako 1 250 000 EUR;

- b) univerzity alebo neziskové výskumné strediská;
- c) inštitucionálni investori vrátane regionálnych rozvojových fondov;
- d) orgány miestnej samosprávy s ročným rozpočtom nižším ako 10 mil. EUR a s menej ako 5 000 obyvateľmi.

3. „Prepojené podniky“ sú podniky, medzi ktorými je niektorý z týchto vzájomných vzťahov:

- a) podnik má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v inom podniku;
- b) podnik má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného podniku;
- c) podnik má právo dominantne pôsobiť na iný podnik na základe zmluvy uzatvorenej s týmto podnikom alebo na základe ustanovenia v jeho spoločenskej zmluve alebo stanovách;
- d) podnik, ktorý je akcionárom alebo členom iného podniku, sám kontroluje na základe zmluvy s inými akcionármi tohto podniku alebo členmi tohto podniku väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v tomto podniku.

Vychádza sa z predpokladu, že dominantný vplyv neexistuje, ak sa investori uvedení v odseku 2 druhom pododseku nezapoja priamo alebo nepriamo do riadenia príslušného podniku – bez toho, aby boli dotknuté ich práva ako akcionárov.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom zo vzťahov uvedených v prvom pododseku prostredníctvom jedného alebo viacerých iných podnikov alebo prostredníctvom niektorého z investorov uvedených v odseku 2, sa tiež považujú za prepojené.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom z týchto vzťahov prostredníctvom fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne, sa tiež považujú za prepojené podniky, ak svoju činnosť alebo časť svojej činnosti vykonávajú na rovnakom relevantnom trhu alebo na príbuzných trhoch.

Za „príbuzný trh“ sa považuje trh pre výrobok alebo službu, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššej alebo nižšej pozícii vo vzťahu k relevantnému trhu.

- 4. Okrem prípadov uvedených v odseku 2 druhom pododseku sa podnik nemôže považovať za MSP, ak 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv je priamo alebo nepriamo kontrolovaných spoločne alebo individuálne jedným alebo viacerými verejnými orgánmi.
- 5. Podniky môžu poskytnúť vyhlásenie o postavení ako samostatný podnik, partnerský podnik alebo prepojený podnik vrátane údajov týkajúcich sa limitov stanovených v článku 2. Vyhlásenie sa môže poskytnúť aj vtedy, keď je imanie rozptýlené tak, že nie je možné presne určiť, kto je jeho držiteľom; v takomto prípade podnik môže poskytnúť vyhlásenie v dobrej viere, že môže odôvodnene predpokladať, že jeden podnik v ňom nevlastní alebo spoločne navzájom prepojené podniky v ňom nevlastnia 25 % alebo viac. Takéto vyhlásenia sa poskytnú bez toho, aby boli dotknuté kontroly alebo vyšetrovania stanovené podľa vnútroštátnych pravidiel alebo pravidiel Únie.

Článok 4

Údaje používané pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm a referenčné obdobie

- 1. Údajmi používanými pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm sú údaje týkajúce sa posledného schváleného účtovného obdobia a vypočítané na ročnom základe. Zohľadňujú sa odo dňa účtovnej závierky. Výška zvoleného obratu sa vypočíta bez dane z pridanej hodnoty (DPH)

a iných nepriamych daní. Ak podnik v deň účtovnej závierky zistí, že na ročnom základe prekročil počet pracovníkov alebo finančné limity stanovené v článku 2, alebo klesol pod tento počet pracovníkov a finančné limity, nebude to mať za následok stratu alebo nadobudnutie statusu stredného alebo malého podniku alebo mikropodniku, pokiaľ sa tieto limity neprekročili v dvoch po sebe nasledujúcich účtovných obdobiach.

2. V prípade novozaložených podnikov, ktorých účtovné uzávierky ešte neboli schválené, sa uplatnia údaje získané čestným odhadom vykonaným v priebehu finančného roku.

Článok 5

Počet pracovníkov

Počet pracovníkov zodpovedá počtu ročných pracovných jednotiek (RPJ), t. j. počtu osôb, ktoré v príslušnom podniku alebo v jeho mene pracovali na plný úväzok počas celého posudzovaného referenčného roku. Práca osôb, ktoré nepracovali celý rok, práca osôb, ktoré pracovali na kratší pracovný čas bez ohľadu na jeho trvanie, a práca sezónnych pracovníkov sa započítava ako podiely RPJ. Pracovníkmi sú:

- a) zamestnanci;
- b) osoby pracujúce pre podnik v podriadenom postavení, ktoré sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov považujú za zamestnancov;
- c) vlastníci - manažéri;
- d) partneri vykonávajúci pravidelnú činnosť v podniku, ktorí majú finančný prospech z podniku.

Učni alebo študenti, ktorí sa zúčastňujú na odbornom vzdelávaní na základe učňovskej zmluvy alebo zmluvy o odbornom výcviku, sa nepovažujú za pracovníkov. Doba trvania materskej alebo rodičovskej dovolenky sa nezapočítava.

Článok 6

Vyhotovenie údajov o podniku

1. V prípade samostatného podniku sa údaje vrátane počtu pracovníkov určujú výlučne na základe účtovnej závierky tohto podniku.
2. Údaje o podniku, ktorý má partnerské podniky alebo prepojené podniky, vrátane údajov o počte pracovníkov sa určia na základe účtovnej závierky a iných údajov o podniku alebo, ak je k dispozícii, podľa konsolidovanej účtovnej závierky podniku alebo konsolidovanej účtovnej závierky, do ktorej bol podnik zahrnutý prostredníctvom konsolidácie.

K údajom uvedeným v prvom pododseku sa pripočítajú údaje každého partnerského podniku príslušného podniku, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení vo vzťahu k nemu. Výsledok je úmerný percentuálnemu podielu imania alebo hlasovacích práv (podľa toho, ktorá z hodnôt je vyššia). V prípade krížových podielov sa použije vyšší z týchto percentuálnych podielov.

K údajom uvedeným v prvom a druhom pododseku sa pripočíta 100 % údajov každého podniku, ktorý je priamo alebo nepriamo prepojený s príslušným podnikom, ak už tieto údaje neboli zahrnuté prostredníctvom konsolidácie do účtovnej závierky.

3. Na účely uplatnenia odseku 2 sa údaje partnerských podnikov príslušného podniku odvodzujú z ich účtovných závierok a ostatných údajov – konsolidovaných, ak existujú. K týmto údajom sa pripočíta

100 % údajov podnikov, ktoré sú prepojené s týmito partnerskými podnikmi, pokiaľ ich účtovné údaje už nie sú zahrnuté prostredníctvom konsolidácie.

Na účely uplatnenia toho istého odseku 2 sa údaje podnikov, ktoré sú prepojené s príslušným podnikom, odvodzujú z ich účtovných závierok a ostatných údajov – konsolidovaných, ak existujú.

K týmto údajom sa pomerne pripočítajú údaje každého prípadného partnerského podniku tohto prepojeného podniku, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení vo vzťahu k nemu, pokiaľ už tieto údaje neboli zahrnuté do konsolidovanej účtovnej závierky v podiele zodpovedajúcom prinajmenšom percentuálnemu podielu určenému v odseku 2 druhom pododseku.

4. Ak sa v konsolidovanej účtovnej závierke neuvádzajú za daný podnik údaje o pracovníkoch, čísla týkajúce sa pracovníkov sa vypočítajú úmerne na základe súhrnu údajov z jeho partnerských podnikov a pripočítaním údajov z podnikov, s ktorými je príslušný podnik prepojený.

Metodika na výpočet diskontovanej výšky pomoci a diskontovanej výšky oprávnených výdavkov

VÝPOČET SÚČASNEJ HODNOTY OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV

1. SÚČASNÁ HODNOTA OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV

Pri výpočte výšky pomoci a jej podielu na celkových oprávnených výdavkoch na projekt je potrebné zohľadniť, či bude investícia, na ktorú má byť pomoc poskytnutá, realizovaná v priebehu jedného alebo viacerých rokov. V prípade realizácie investície počas viacerých rokov je potrebné oprávnené výdavky diskontovať a vypočítať ich súčasnú hodnotu. Súčasná hodnota je celková suma, ktorá vyjadruje súčasnú hodnotu budúcich platieb. Ako diskontná sadzba na výpočet súčasnej hodnoty sa používa základná sadzba pre výpočet referenčnej a diskontnej sadzby platná ku dňu poskytnutia pomoci zvýšená o 100 bázických bodov.

Základná sadzba pre výpočet referenčnej a diskontnej sadzby je zverejnená na webovom sídle:

<https://www.antimon.gov.sk/diskontne-a-referencne-sadzby>

Oprávnené investičné výdavky sa diskontujú na ich súčasnú hodnotu ku dňu poskytnutia pomoci.

Pri výpočte sú dôležité nasledovné skutočnosti:

1. výška oprávnených výdavkov (ďalej len „OV“),
2. diskontná sadzba.

2. VÝPOČET VÝŠKY SÚČASNEJ HODNOTY OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV

Ak sa investícia realizuje v priebehu viacerých rokov je potrebné prepočítať oprávnené výdavky na súčasnú hodnotu s použitím diskontnej sadzby podľa nasledujúceho vzorca:

$$OV / (1 + \text{diskontná sadzba})^n$$

- **OV** = výška oprávnených výdavkov v danom roku realizácie vyjadrená v nominálnej hodnote.
- **Diskontnú sadzbu** uvádzame v desatinnom vyjadrení (napr. ak je základná sadzba 4,11 % potom sa diskontná sadzba vypočíta ako $4,11 + 1 = 5,11$ % a uvádza sa ako 0,0511).
- **n** = 0,1,2,3... predstavuje číselné označenie príslušného roku realizácie investície vo vzťahu k poskytovaniu pomoci. Za nultý rok sa považuje rok posudzovania opatrenia pomoci.

Príklad č. 1

Prípád je posudzovaný v roku **2024**. Žiadateľ plánuje realizovať investíciu v rokoch 2024, 2025 v nasledovných objemoch oprávnených výdavkov:

v roku **2024** ... 100 000 EUR

v roku **2025** ... 50 000 EUR

Na výpočet súčasnej hodnoty OV použijeme vzorec:

$$OV / (1 + \text{diskontná sadzba})^n$$

N	Rok	Výška OV [EUR]	Vzorec prepočtu	Súčasná hodnota OV (diskontované OV) [EUR]
0	2024	100 000	$\frac{100\,000}{(1 + 0,0511)^0}$	100 000
1	2025	50 000	$\frac{50\,000}{(1 + 0,0511)^1}$	47 569,21
				147 569,21

Diskontovaná výška oprávnených výdavkov predstavuje sumu 147 569,21 EUR.

Príklad č. 2

Prípád je posudzovaný v roku **2024**. Žiadateľ plánuje realizovať investíciu v rokoch 2025, 2026, 2027 v nasledovných objemoch oprávnených výdavkov:

v roku **2025** ... 50 000 EUR

v roku **2026** ... 50 000 EUR

v roku **2027** ... 75 000 EUR

Na výpočet súčasnej hodnoty OV použijeme vzorec:

$$OV / (1 + \text{diskontná sadzba})^n$$

N	Rok	Výška OV [EUR]	Vzorec prepočtu	Súčasná hodnota OV (diskontované OV) [EUR]
0	2024	-	-	-
1	2025	50 000	$\frac{50\,000}{(1 + 0,0511)^1}$	47 569,21
2	2026	50 000	$\frac{50\,000}{(1 + 0,0511)^2}$	45 256,60
3	2027	75 000	$\frac{75\,000}{(1 + 0,0511)^3}$	64 584,63
				157 410,44

Diskontovaná výška oprávnených výdavkov predstavuje sumu 157 410,44 EUR.

DISKONTÁCIA VÝŠKY POMOCI POSKYTNUTEJ V NIEKOĽKÝCH SPLÁTKACH
(NENÁVRATNÝ FINANČNÝ PRÍSPEVOK – NFP)

1. SÚČASNÁ HODNOTA VÝŠKY POMOCI

Pri výpočte výšky pomoci a jej podielu na celkových oprávnených výdavkoch projektu je potrebné zohľadniť, či bude pomoc poskytovaná v priebehu jedného alebo viacerých rokov. V prípade poskytovania pomoci v splátkach počas viacerých rokov je potrebné výšku pomoci diskontovať, t. j. vypočítať jej súčasnú hodnotu. Súčasná hodnota pomoci je celková suma, ktorá vyjadruje súčasnú hodnotu budúcich platieb. Ako diskontná sadzba na výpočet súčasnej hodnoty sa používa základná sadzba pre výpočet referenčnej a diskontnej sadzby platná ku dňu poskytnutia pomoci zvýšená o 100 bázičných bodov.

Základná sadzba pre výpočet referenčnej a diskontnej sadzby je zverejnená na webovom sídle:

<https://www.antimon.gov.sk/diskontne-a-referencne-sadzby>

Pomoc splatná v niekoľkých splátkach sa diskontuje na jej súčasnú hodnotu ku dňu jej poskytnutia.

Pri výpočte súčasnej hodnoty výšky pomoci sú dôležité nasledovné skutočnosti:

1. výška pomoci,
2. diskontná sadzba.

Ekvivalent hrubej hotovostnej finančnej pomoci je výška pomoci pred zaplatením dane z príjmov. Pri jednotlivých účeloch pomoci sa výška pomoci vyjadruje ekvivalentom hrubej hotovostnej finančnej pomoci.

2. SPÔSOB VÝPOČTU SÚČASNEJ HODNOTY VÝŠKY POMOCI

Ak je pomoc vyplatená jednorazovo alebo vo viacerých splátkach v priebehu jedného roku, výšku pomoci nie je potrebné diskontovať, táto sa rovná výške príslušnej formy pomoci.

Ak je pomoc poskytovaná vo viacerých splátkach, v priebehu obdobia dlhšieho ako jeden rok, je potrebné prepočítať výšku pomoci na súčasnú hodnotu s použitím diskontnej sadzby podľa nasledujúceho vzorca:

$$VP / (1 + \text{diskontná sadzba})^n$$

- **VP** = výška pomoci.
- **diskontnú sadzbu** uvádzame v desatinnom vyjadrení (napr. ak je základná sadzba 4,11 % potom sa diskontná sadzba vypočíta ako $4,11 + 1 = 5,11$ % a uvádza sa ako 0,0511).
- **n** = 0,1,2,3... predstavuje číselné označenie príslušného roku vo vzťahu k poskytovaniu pomoci v splátkach. Za nultý rok sa považuje rok posudzovania opatrenia pomoci.

Príklad č. 1

Prípád je posudzovaný v roku **2024**. Pomoc sa poskytuje vo forme dotácie v celkovej výške 200 000 EUR, a to v dvoch splátkach:

v roku **2024** ... 100 000 EUR

v roku **2025** ... 100 000 EUR

Na výpočet súčasnej hodnoty výšky pomoci (VP) použijeme vzorec:

$$VP / (1 + \text{diskontná sadzba})^n$$

N	Rok	Výška pomoci [EUR]	Vzorec prepočtu	Súčasná hodnota VP (diskontované VP) [EUR]
0	2024	100 000	$\frac{100\,000}{(1 + 0,0511)^0}$	100 000
1	2025	100 000	$\frac{100\,000}{(1 + 0,0511)^1}$	95 138,43
				195 138,43

Z poskytnutej dotácie vo výške 200 000 EUR, predstavuje pomoc suma 195 138,43 EUR.

Príklad č. 2

Prípád je posudzovaný v roku **2024**. Pomoc sa poskytuje vo forme NFP v celkovej výške 200 000 EUR, a to v dvoch splátkach:

v roku **2025** ... 100 000 EUR

v roku **2026** ... 100 000 EUR

Na výpočet súčasnej hodnoty výšky pomoci (VP) použijeme vzorec:

$$VP / (1 + \text{diskontná sadzba})^n$$

N	Rok	Výška pomoci [EUR]	Vzorec prepočtu	Súčasná hodnota VP (diskontované VP) [EUR]
0	2024	-	-	-
1	2025	100 000	$\frac{100\,000}{(1 + 0,0511)^1}$	95 138,43
2	2026	100 000	$\frac{100\,000}{(1 + 0,0511)^2}$	90 513,20
				185 651,63

Z poskytnutého NFP vo výške 200 000 EUR, predstavuje pomoc suma 185 651,63 EUR.

Metodika posudzovania podniku v ťažkostiach

1. ÚVODNÁ ČASŤ

Cieľom metodiky posudzovania podniku v ťažkostiach (ďalej len „metodika“) je poskytnúť informácie o tom, kedy sú, resp. nie sú, jednotlivé subjekty považované za podnik v ťažkostiach a o postupoch poskytovateľa (pozri vybrané pojmy v kapitole 1.1 ďalej) pri overovaní toho, či overovaný subjekt je podnikom v ťažkostiach⁶⁶.

Pojem subjekt na účely tejto metodiky zahŕňa:

- a) prijímateľa,
- b) žiadateľa v procesnom štádiu pred uzavretím zmluvy podľa § 22 zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o príspevkoch z fondov EÚ“).

1.1 VYBRANÉ POJMY

- **prijímateľ** – subjekt podľa § 3 písm. s) zákona o príspevkoch z fondov EÚ. Do momentu nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, teda do momentu poskytnutia pomoci, sa prijímateľ označuje ako žiadateľ,
- **prijímateľ štátnej pomoci** – subjekt, ktorý zodpovedá definícii príjemcu štátnej pomoci podľa § 5 ods. 2 zákona č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“),
- **žiadateľ** – subjekt podľa § 3 písm. v) zákona o príspevkoch z fondov EÚ,
- **poskytovateľ** – orgán podľa § 3 písm. w) zákona o príspevkoch z fondov EÚ a/alebo podľa § 5 ods. 1 zákona o štátnej pomoci,
- **hospodárska činnosť** – skutočnosť, či podnik dosahuje alebo nedosahuje zisk (berúc do úvahy subjekty, ktoré nevznikli primárne za účelom dosahovania zisku) je pre účely posúdenia napĺňania, resp. nenapĺňania definície podniku v ťažkostiach, irelevantná. Jediným dôležitým kritériom je, či podnik vykonáva hospodársku činnosť⁶⁷.

Použitie jednotného čísla zahŕňa aj množné číslo a naopak. Odkazom na právny predpis sa redukuje text tejto metodiky z dôvodu prevencie nadbytočnosti.

2. DEFINÍCIA PODNIKU V ŤAŽKOSTIACH

⁶⁶ Overovanie, či je subjekt podnikom v ťažkostiach, sa uplatňuje vždy, keď sa podpora z fondov alebo štátna pomoc poskytuje podniku a z príslušného právneho základu vyplýva, že túto podmienku je potrebné overiť. V rámci takejto výzvy bude subjekt povinný preukázať, či je alebo nie je podnikom v ťažkostiach.

⁶⁷ Bod 10, 2.1. Oznámenia Komisie o pojme Štátna pomoc uvedenom v Článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01).

Na účely tejto metodiky je použitá definícia podniku v ťažkostiach podľa čl. 2 ods. 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy⁶⁸ v platnom znení (ďalej len „nariadenie (EÚ) č. 651/2014“), podľa ktorej podnik v ťažkostiach je podnik, v súvislosti s ktorým sa vyskytne aspoň jedna z týchto okolností (v ďalšom texte sa na jednotlivé body tohto zoznamu odkazuje ako na kritériá A – E, prípadne aj E.I a/alebo E.II, alebo spolu ako na kritériá):

- A. V prípade spoločnosti s ručením obmedzeným (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky, alebo, na účely oprávnenosti na pomoc vo forme rizikového financovania, MSP, ktorý spĺňa podmienku uvedenú v článku 21 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 651/2014 a požiadavku rizikových finančných investícií v nadväznosti na hĺbkovú analýzu vykonanú vybratým finančným sprostredkovateľom), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej upísaného základného imania. Ide o prípad, keď odpočet akumulovaných strát od rezerv (a všetkých ostatných prvkov, ktoré sa vo všeobecnosti považujú za súčasť vlastných zdrojov spoločnosti) má za následok negatívnu kumulovanú sumu, ktorá presahuje polovicu upísaného základného imania. Na účely tohto ustanovenia „spoločnosť s ručením obmedzeným“ znamená najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe I k smernici (EÚ) č. 2013/34/EÚ⁶⁹, a „základné imanie“ zahŕňa, ak je to vhodné, akékoľvek emisné ážio.
- B. V prípade spoločnosti, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky, alebo, na účely oprávnenosti na pomoc vo forme rizikového financovania, MSP ktorý spĺňa podmienku z článku 21 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 651/2014 a požiadavky rizikových finančných investícií v nadväznosti na hĺbkovú analýzu vykonanú vybratým finančným sprostredkovateľom), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej imania, ako je zaznamenané v účtovnej závierke spoločnosti. Na účely tohto ustanovenia „spoločnosť, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti“ znamená najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe II k smernici (EÚ) č. 2013/34/EÚ.
- C. Keď je podnik predmetom kolektívneho konkurzného konania alebo spĺňa kritériá domácich právnych predpisov na to, aby sa stal predmetom kolektívneho konkurzného konania na žiadosť svojich veriteľov.
- D. Keď podnik dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo ak dostal pomoc na reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu.
- E. V prípade podniku, ktorý nie je MSP, keď za posledné dva roky:
 - I. účtovný pomer dlhu podniku k vlastnému kapitálu je vyšší než 7,5 a
 - II. pomer EBITDA podniku k úrokovému krytiu je nižší ako 1,0.

3. POSUDZOVANIE PODNIKU V ŤAŽKOSTIACH

⁶⁸ Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, p. 1–78.

⁶⁹ SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS.

Podnik v ťažkostiach sa posudzuje podľa jednotlivých kritérií uvedených v kapitole 2 tejto metodiky. Subjekt, ktorý je **podnikom**⁷⁰, sa považuje za podnik v ťažkostiach, ak je ako podnik v ťažkostiach vyhodnotený aspoň v jednom z tých kritérií, ktoré sa na neho vzťahujú.

Kritériá A, B a E sa posudzujú za príslušné referenčné obdobie.

Pri určovaní referenčného obdobia sa:

- v prípade subjektov, ktoré sú účtovnou jednotkou⁷¹, používajú účtovné obdobia⁷² a
- v prípade subjektov, ktoré nie sú účtovnou jednotkou, používajú zdaňovacie obdobia⁷³.

Referenčné obdobie je:

- a) posledné účtovné obdobie predchádzajúce rozhodnému momentu, za ktoré disponuje subjekt schválenou účtovnou závierkou (ďalej aj „bežné referenčné obdobie“) a účtovné obdobie predchádzajúce bežnému referenčnému obdobiu (ďalej aj „predchádzajúce referenčné obdobie“), ak ide o subjekt, ktorý je účtovnou jednotkou, alebo
- b) posledné zdaňovacie obdobie predchádzajúce rozhodnému momentu, za ktoré subjekt predložil daňovému úradu daňové priznanie (ďalej aj „bežné referenčné obdobie“) a zdaňovacie obdobie predchádzajúce bežnému referenčnému obdobiu (ďalej aj „predchádzajúce referenčné obdobie“), ak ide o subjekt, ktorý nie je účtovnou jednotkou.

Rozhodný moment sa určuje v závislosti od procesnej fázy, v ktorej sa overenie vykonáva (bližšie k mechanizmu overenia pozri kapitolu 6).

Rozhodným momentom pre overenie ku dňu poskytnutia pomoci je:

- deň nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „zmluva o poskytnutí NFP“).

Rozhodným momentom na účely čestného vyhlásenia podľa kapitoly 6.2 je:

- deň poskytnutia súčinnosti podľa § 22 ods. 3 zákona o príspevkoch z fondov EÚ.

Schválenou účtovnou závierkou je pre účely tejto metodiky:

- v prípade subjektu, ktorý má povinnosť schvaľovať účtovnú závierku, riadna alebo mimoriadna⁷⁴ účtovná závierka, ktorá bola najneskôr k rozhodnému momentu schválená príslušným orgánom subjektu a uložená v registri účtovných závierok. Ak je takýchto účtovných závierok za účtovné obdobie viac, za schválenú účtovnú závierku na účely tejto metodiky sa považuje tá, ktorá bola zo všetkých uložených účtovných závierok subjektu

⁷⁰ Podnikom je subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právne postavenie a spôsob jeho financovania. Označenie konkrétneho subjektu za podnik teda plne závisí od povahy jeho činnosti. Viaceré oddelené právne subjekty, ktoré majú kontrolné podiely a iné funkčné, hospodárske a organizačné prepojenie, možno na účely uplatnenia tejto schémy pokladať za subjekty tvoriace jednu hospodársku jednotku. Táto hospodárska jednotka sa potom pokladá za relevantný podnik.

⁷¹ Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

⁷² Podľa § 3 zákona o účtovníctve.

⁷³ Podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

⁷⁴ Mimoriadna účtovná závierka je akceptovaná iba v prípadoch uzavretia účtovných kníh podľa §16, ods. 4, písm. c) a e) zákona o účtovníctve.

schválená ako prvá. Ak nie je možné určiť, ktorá bola schválená ako prvá, bude subjekt vyzvaný na vysvetlenie. Ak subjekt ešte nemá žiadnu účtovnú závierku schválenú príslušným orgánom subjektu a neuplynula ešte zákonná lehota na schválenie žiadnej účtovnej závierky, postupuje sa pri ňom, ako v prípade subjektu, ktorý nemá povinnosť schvaľovať účtovnú závierku,

- v prípade subjektu, ktorý nemá povinnosť schvaľovať účtovnú závierku, riadna alebo mimoriadna⁷⁴ účtovná závierka, ktorá bola najneskôr k rozhodnému momentu uložená v registri účtovných závierok. Ak je takýchto účtovných závierok za účtovné obdobie viac, za schválenú účtovnú závierku na účely tejto metodiky sa považuje tá, ktorá bola zostavená prvá. Ak nie je možné určiť, ktorá bola zostavená prvá, bude subjekt vyzvaný na vysvetlenie.

Ak subjekt, ktorý nie je účtovnou jednotkou, predložil za referenčné obdobie daňovému úradu opravné daňové priznanie a/alebo dodatočné daňové priznanie, vychádza sa pri hodnotení podniku v ťažkostiach z posledného dodatočného daňového priznania, a ak také neexistuje, potom sa vychádza z posledného opravného daňového priznania.

Zdroj informácií pre posúdenie podmienok podniku ťažkostiach je závislý od vymedzenia v zmysle čl. 2 ods. 18 nariadenia (EÚ) č. 651/2014 a od spôsobu účtovania podniku⁷⁵, najmä:

- účtovná závierka a v nej obsiahnuté príslušné výkazy,
- daňová evidencia,
- ďalšie doplňujúce informácie od subjektu.

3.1. KRITÉRIUM A

Kritérium A sa uplatňuje najmä na:

- spoločnosť s ručením obmedzeným,
- akciovú spoločnosť/európsku spoločnosť,
- jednoduchú spoločnosť na akcie,
- štátny podnik,
- družstvo.

Kritérium A sa interpretuje tak, že ak hodnota vlastného imania (obsahujúca napočítané všetky pozitívne aj negatívne položky, ktoré sa do výpočtu vlastného imania započítavajú) bude nižšia než polovica hodnoty základného imania (upraveného o prípadné emisné ážio), došlo hospodárením podniku k takým akumulovaným stratám, ktoré spôsobili, že došlo k strate, resp. prekryvu ½ základného imania podniku.

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

$$\text{Vlastné imanie} < \frac{\text{Základné imanie} + \text{emisné ážio}}{2}$$

Toto kritérium sa posudzuje len za bežné referenčné obdobie.

3.2. KRITÉRIUM B

⁷⁵ V systéme podvojného účtovníctva je zdrojom informácií predovšetkým súvaha a výkaz ziskov a strát.

Kritérium B sa vzťahuje na také právne formy, ktoré povinne netvorí základné imanie a v ktorých niektorý člen/spoločník plne ručí za záväzky podniku. Jedná sa najmä o tieto právne formy:

- verejná obchodná spoločnosť,
- komanditná spoločnosť,
- fyzická osoba – podnikateľ.

Kritérium B sa interpretuje tak, že ak akumulovaná strata je väčšia ako polovica hodnoty modifikovaného vlastného imania, došlo hospodárením podniku k zániku viac ako polovice jeho vlastného imania.

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

$$\text{Akumulovaná strata} > \frac{\text{Modifikované vlastné imanie}}{2}$$

Akumulovaná strata je absolútna hodnota záporného výsledku súčtu výsledku hospodárenia za účtovné obdobie a výsledku hospodárenia minulých rokov.

Modifikované vlastné imanie je súčet vlastného imania a akumulovanej straty.

Ak súčet výsledku hospodárenia v bežnom účtovnom období a výsledku hospodárenia minulých rokov nie je záporné číslo, podnik sa podľa tohto kritéria nepovažuje za podnik v ťažkostiach.

Toto kritérium sa posudzuje len za bežné referenčné obdobie.

3.3. KRITÉRIUM C

Kritérium C sa uplatňuje na všetky podniky, na ktoré sa vzťahuje zákon o konkurze⁷⁶ alebo zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy⁷⁷.

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

- je na majetok resp. na samotný podnik:
 - začaté konkurzné konanie⁷⁶, alebo
 - vyhlásený konkurz⁷⁶, alebo
 - zastavené konkurzné konanie pre nedostatok majetku⁷⁶, alebo
 - zrušený konkurz pre nedostatok majetku⁷⁶, alebo
- je obec, mesto alebo samosprávny kraj v nútenej správe⁷⁷, alebo
- je zriaďovateľ príspevkovej alebo rozpočtovej organizácie v nútenej správe⁷⁷.

Ak existujú dôkazy o tom, že je podnik platobne neschopný⁷⁶ alebo predĺžený⁷⁶, posudzuje sa podľa tohto kritéria. Poskytovateľ je oprávnený dožiadať subjekt o príslušné doklady, dôkazy alebo vyhlásenie, ak má pochybnosť o tom, že podnik môže byť platobne neschopný alebo predĺžený. Obdobne sa postupuje v prípade, ak je alebo sa javí byť splnená niektorá z požiadaviek oprávňujúca zavedenie nútenej správy⁷⁷.

⁷⁶ Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁷⁷ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Podnik nesmie byť predmetom kolektívneho konkurzného konania ani nesmie spĺňať kritériá právnych predpisov na to, aby sa stal predmetom kolektívneho konkurzného konania na žiadosť svojich veriteľov.

Toto kritérium sa neviaže na žiadne referenčné obdobie.

3.4. KRITÉRIUM D⁷⁸

Kritérium D sa uplatňuje na všetky podniky, ak z tejto metodiky výslovne nevyplýva, že určitý podnik je z uplatnenia tohto kritéria vyňatý (pozri napr. kapitolu 4 tejto metodiky).

Kritérium D posudzuje, či podnik dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo dostal pomoc na reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu. Pomocou podľa predchádzajúcej vety sa rozumie pomoc, ktorú podnik dostal podľa Oznámenia Komisie - Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (2014/C 249/01).

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

- dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo
- dostal pomoc na reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu.

Toto kritérium sa neviaže na žiadne referenčné obdobie.

3.5. KRITÉRIUM E

Kritérium E sa uplatňuje na veľké podniky.

Kritérium E sa posudzuje za bežné referenčné obdobie a predchádzajúce referenčné obdobie.

Kritérium E sa ďalej člení na kritériá E.I a E.II. Tieto kritériá musia byť splnené kumulatívne, a to za obe referenčné obdobia.

Kritérium E.I nazývame miera zadlženosti podniku (MZ) a posudzuje účtovný pomer dlhu podniku k vlastnému kapitálu, ktorý sa určí nasledovne:

$$MZ = \frac{\text{Celkové záväzky podniku}}{\text{Vlastné imanie}}$$

Ide o ukazovateľ podniku na posúdenie miery zadlženosti podniku, ktorá sa počíta ako podiel celkových záväzkov podniku k hodnote vlastného imania podniku.

Celkové záväzky podniku na tieto účely zahŕňajú všetky dlhodobé ako aj krátkodobé záväzky, a to vrátane záväzkov z obchodného styku ako aj hodnotu bankových úverov a finančných výpomocí, ktoré podnik prijal. Pri subjektoch, ktorými sú štátne rozpočtové a štátne príspevkové organizácie, mestá, obce, vyššie územné celky a ich rozpočtové a príspevkové organizácie, je pred započítaním záväzkov

⁷⁸ Neaplikuje sa na rozpočtové a príspevkové organizácie.

vyplývajúcich z transferov zo štátneho rozpočtu⁷⁹ možné zohľadniť ich povahu z hľadiska ich vplyvu na hospodársku situáciu takéhoto subjektu.

Kritérium E.II nazývame úrokové krytie počítané z EBITDA (ÚK) a posudzuje pomer EBITDA podniku k úrokovému krytiu. EBITDA je hospodársky výsledok podniku za účtovné obdobie pred zdanením navýšený o nákladové úroky, odpisy a opravné položky. ÚK sa určí nasledovne:

$$\text{ÚK} = \frac{\text{EBITDA}}{\text{nákladové úroky}}$$

Podnik sa podľa kritéria E považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

- MZ je v oboch referenčných obdobiach väčší ako 7,5, alebo MZ je v oboch referenčných obdobiach menší ako 0, alebo MZ je v niektorom referenčnom období väčší ako 7,5 a v druhom referenčnom období menší ako 0. MZ sa považuje za väčší ako 7,5 aj v prípade, že ho nie je možné vypočítať z dôvodu, že vlastné imanie je rovné nule a
- ÚK je v oboch referenčných obdobiach menší ako 1.

Podnik sa podľa kritéria E nepovažuje za podnik v ťažkostiach, ak je hodnota nákladových úrokov v niektorom referenčnom období rovná nule. Dôvodom je, že v takomto prípade nemôžu byť splnené obe podkritériá v oboch referenčných obdobiach, pretože ukazovateľ ÚK nie je možné vypočítať (delenie nulou).

⁷⁹ Ide o položku súvahy "zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy", v rámci ktorej sa prejavujú aj bežné aj kapitálové transfery zo štátneho rozpočtu pre vymenované subjekty, ktoré tieto prijali na plnenie úloh štátu pri prenesenom výkone štátnej správy (vychádzajúc z usmernení MF SR v oblasti účtovníctva poskytnutých a prijatých prostriedkov štátneho rozpočtu podliehajúcich zúčtovaniu) a ktoré by v prostredí obchodných spoločností v zásade zodpovedali vlastným zdrojom financovania spoločnosti účtovaným na kapitálových fondoch, ktoré môžu byť tiež vratné.

3.6. VYMEDZENIE VSTUPNÝCH ÚDAJOV

Tabuľka 1 Vstupné údaje pre jednotlivé výpočty

Vzor tlačív	Účtovná závierka podnikateľov v podvojnóm účtovníctve UZPODv14_1	Účtovná závierka mikro účtovnej jednotky UZMUJv14_1	Účtovná závierka v jednoduchom účtovníctve UZFOv14_1	Súvaha Úč ROPO SFOV 1 – 01 Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2 - 01	Účtovná závierka neziskovej účtovnej jednotky v sústave podvojného účtovníctva UZNUJ_1	Účtovná závierka neziskovej účtovnej jednotky v sústave jednoduchého účtovníctva UZNO_1	Daňová evidencia Daňové priznanie FO, typ B, IV oddiel
Celkové záväzky podniku	S_101	S_34	MaZ_20	S_126	S_074	MaZ_16	T1a_St2_R5
Vlastné imanie	S_80	S_25	MaZ_21	S_116	S_061	MaZ_17	T1a_St2_R1 + T1a_St2_R2 + T1a_St2_R3 + T1a_St2_R4 - T1a_St2_R5
Emisné ážio	S_85	doplňujúci údaj	-----	-----	-----	-----	-----
Základné imanie	S_81	S_26	-----	-----	-----	-----	-----
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	S_100	S_33	PaV_12				T1_St1_R10 + T1_St1_R13 - T1_St2_R10 - T1_St2_R13
Výsledok hospodárenia minulých rokov	S_97	S_32	-----				
Akumulovaná strata	S_100 + S_97	S_33 + S_32	PaV_12				Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie
Modifikované vlastné imanie	vlastné imanie + akumulovaná strata	vlastné imanie + akumulovaná strata	vlastné imanie + akumulovaná strata				vlastné imanie + akumulovaná strata
	VZaS_21	VZaS_14	doplňujúci údaj	VZaS_030	VZaS_25	doplňujúci údaj	doplňujúci údaj

Odpisy							
EBITDA	VZaS_56 + VZaS_49 + VZaS_21	VZaS_35 + VZaS_31 + VZaS_14	PaV_12 + NÚ + odpisy	VZaS_135 + VZaS_042 + VZaS_030	+ + VZaS_75 + VZaS_19 + VZaS_25	PaV_26 + NÚ + odpisy	Výsledok hospodárenia za účetné obdobie + NÚ + odpisy
Nákladové úroky	VZaS_49	VZaS_31	doplňujúci údaj	VZaS_042	VZaS_19	doplňujúci údaj	doplňujúci údaj

Vysvetlivky k tabuľke 1

Označenie v jednotlivých bunkách tabuľky zložené z písmena/písmen, podčiarkovania a čísla označuje výkaz a číslo riadka, pričom:

Účtovné výkazy:

- S - predstavuje výkaz účtovnej závierky „Súvaha“,
- VZaS - predstavuje výkaz účtovnej závierky „Výkaz ziskov a strát“,
- MaZ - predstavuje výkaz účtovnej závierky „Výkaz o majetku a záväzkoch“,
- PaV - predstavuje výkaz účtovnej závierky „Výkaz o príjmoch a výdavkoch“,
Číslo za písmenom predstavuje príslušný riadok výkazu obsahujúci údaje na posúdenie,
- NÚ - nákladový úrok,
Číslo za písmenom predstavuje príslušný riadok výkazu obsahujúci údaje na posúdenie.

Daňový výkaz - VI. oddielu daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby – typ B

- T1 - predstavuje tabuľku T1 daňového výkazu,
- T1a - predstavuje tabuľka T1a daňového výkazu,
- St- predstavuje stĺpec v príslušnej tabuľke,
Číslo za písmenom predstavuje poradie stĺpca v tabuľke,
- R- predstavuje riadok v príslušnom stĺpci,
Číslo za písmenom predstavuje poradie riadku obsahujúceho údaje na posúdenie.

Doplňujúci údaj – predstavuje údaj z účtovnej evidencie, ktorý sa nenachádza vo výkazoch účtovnej závierky.

Uvedené parametre sa dosadzujú do vzorcov a vyhodnocujú podľa interpretácie uvedenej v kapitole 3.

Označenie zdroja údajov z účtovných závierok v tabuľke 1 zodpovedá aktuálne platnému značeniu riadkov účtovných závierok, ktoré sa používajú pre účtovné obdobie začaté od 1. 1. 2015. Ak subjekt používa tlačivá účtovnej závierky podľa iného vzoru, použije tie riadky takéhoto iného vzoru alebo doplňujúcej evidencie, ktoré svojím obsahom zodpovedajú riadkom identifikovaným v tabuľke 1. Označenia zdroja údajov z daňovej evidencie zodpovedajú aktuálne platnému značeniu daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby – typ B pre rok 2023.

Označenie zdrojov údajov v tabuľke 1 predpokladá, že subjekt korektne vyplnil všetky relevantné riadky účtovnej závierky alebo daňového priznania. V prípade, že to tak nie je, môže poskytovateľ využiť aj iné riadky účtovnej závierky alebo daňového priznania, ak sa takýmto spôsobom dá identifikovať korektný vstupný údaj do výpočtu jednotlivých kritérií (ide najmä o prípady, kedy nie sú vyplnené identifikované súčtové riadky, ale sú vyplnené riadky, ktoré vstupujú do výpočtu príslušného súčtu).

V prípade, ak niektoré účtovné závierky obsahujú delenie údajov podľa príslušnosti k zdaňovanej

a nezdaňovanej činnosti, na účely posúdenia znakov podniku v ťažkostiach sa použije súčet hodnôt za zdaňovanú a nezdaňovanú činnosť.

4. VÝNIMKY Z APLIKÁCIE PODNIKU V ŤAŽKOSTIACH

Pri posudzovaní naplnenia podmienok podniku v ťažkostiach sa berie do úvahy aj informácia o veľkosti podniku a dobe existencie MSP⁸⁰ k rozhodnému momentu ku dňu poskytnutia pomoci podľa kapitoly 3 tejto metodiky (resp. k rozhodnému momentu na účely čestného vyhlásenia, keď sa vykonáva prvá fáza overovania).

Veľkostná kategória podniku

Ak sa subjekt klasifikoval ako MSP⁸¹, neaplikuje sa na tento prípad kritérium E.

Doba existencie MSP

V prípade, že je subjekt MSP, ktorý existuje k rozhodnému momentu kratšie ako 3 roky, tento subjekt sa neposudzuje podľa kritérií A, B a E. Doba existencie MSP sa pritom posudzuje na úrovni celého podniku, t. j. nie je rozhodujúca doba existencie dotknutého subjektu ako právneho subjektu, ale doba existencie podniku, ktorého súčasťou je dotknutý subjekt, pričom táto sa určí ako doba existencie najdlhšie existujúceho právneho subjektu, ktorý je súčasťou skúmaného podniku. V prípade, že podnik k rozhodnému momentu existuje aspoň 3 roky, ale právny subjekt, ktorý je predmetom overovania, existuje k rozhodnému momentu menej ako 3 roky a ešte neschvaľoval účtovnú závierku a neukladal ju v registri účtovných závierok, resp. ak nie je účtovnou jednotkou, ešte nepodával daňové priznanie neposudzuje sa tento subjekt podľa kritérií A, B a E (to neplatí pre podnik na úrovni hospodárskej jednotky).

Paušálne výdavky (v zmysle daňových predpisov)

V prípade podnikov, ktoré uplatňujú paušálne výdavky je nerelevantné posudzovanie kritérií A, B a E, keďže z vecnej podstaty týchto kritérií vyplýva, že sa na takýto typ podniku nevzťahujú alebo nemôže dôjsť k situácii, kedy by takýto podnik bol považovaný za podnik v ťažkostiach podľa týchto kritérií. Kľúčovým predpokladom pritom je, že takýto podnik nevedie evidenciu nákladov, ale jeho náklady sa určujú percentom z príjmov, t. j. takýto podnik nemôže dosiahnuť stratu. Takýto podnik tiež nevytvára základné imanie a nie je tiež možné určiť hodnotu „pasív“ takéhoto podniku, ktorá by sa dala klasifikovať ako základné imanie.

Ďalšie výnimky z aplikácie

⁸⁰ vznik podniku napr.:

- dňom, ku ktorému bola spoločnosť zapísaná do obchodného registra (platí pri právnickej osobe),
- dňom ohlásenia živnosti alebo dňom doručenia koncesnej listiny (platí pri fyzickej osobe).

⁸¹ V súlade s prílohou I nariadenia (EÚ) č. 651/2014.

Pre právne formy obec, mesto a VÚC je postačujúce zhodnotenie, či je/nie je takýto podnik v nútenej správe, keďže podmienky zavedenia nútenej správy sú prísnejšie než je spôsob výpočtu ukazovateľov podniku v ťažkostiach podľa údajov účtovnej závierky.

Pre právne formy obec, mesto, VÚC, príspevková organizácia, rozpočtová organizácia platí, že takéto subjekty v podmienkach SR nie sú spôsobilé na to, aby im bola poskytnutá pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu. Preto je aj vyhodnotenie takejto podmienky v uvedených prípadoch právnej formy irelevantné.

Pre právne formy obec, mesto, VÚC, príspevková organizácia, rozpočtová organizácia sa takisto neposudzuje podmienka podniku v ťažkostiach na skupine podnikov, keďže sa v praxi neočakáva, že táto právna forma bude pôsobiť na voľnom trhu v kooperácii s ostatnými materskými, alebo dcérskymi spoločnosťami, ktoré majú spoločný zdroj kontroly a ktoré konajú na trhu vzájomne organizovane.

5. HODNOTENIE HOSPODÁRSKEJ JEDNOTKY

Ak je subjekt súčasťou hospodárskej jednotky, aplikuje sa hodnotenie znakov podniku v ťažkostiach aj na túto hospodársku jednotku podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich kapitolách.

5.1 HOSPODÁRSKA JEDNOTKA

Hospodárskou jednotkou sú viaceré oddelené právne subjekty, ktoré majú kontrolné podiely a iné funkčné, hospodárske a organizačné prepojenia medzi sebou navzájom, čím vytvárajú jednu hospodársku jednotku, ktorá koná spoločne organizovane na trhu. Hospodárska jednotka má spoločný zdroj kontroly⁸².

Ide o skupinu podnikov (členov skupiny) medzi ktorými existujú majetkové, finančné, právne, alebo iné vzťahy (väzby), ktoré umožňujú jednému zdroju dominantným spôsobom ovplyvňovať všetky podniky v takejto skupine.

Hospodárska jednotka sa zostavuje prostredníctvom vzťahov medzi právnickými osobami, ale aj prostredníctvom vzťahov fyzickej osoby, alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne (prepojenie podnikov cez fyzické osoby).

Pri určovaní hospodárskej jednotky nie je relevantné miesto výkonu činností, resp. sídlo jednotlivých podnikov tvoriacich hospodársku jednotku, t. j. do skupiny sa zaraďujú aj podniky mimo územia SR.

Keďže pre určenie skupiny podnikov je podstatný „spoločný zdroj kontroly“, nemali by sa sem zahŕňať také podniky, ktoré síce majú vzťah ku skupine (alebo naopak skupina má vzťah k podniku), avšak miera

⁸² Pozri často kladené otázky k Nariadeniu Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článku 107 a 108 zmluvy, otázka č. 5 zverejnené na: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/practical_guide_gber_en.pdf, pracovná verzia slovenského prekladu: <http://www.statnapomoc.sk/wp-content/uploads/2015/12/FAQ-GBER-1-cast1.pdf>.

týchto vzťahov (napr. podiel na majetku alebo iné práva) neumožňuje skupine ovládať takýto podnik, alebo naopak. V bežnej praxi ide predovšetkým o vzťah dcérskej a materskej spoločnosti.

Vo všeobecnosti je pri vzniku pochybností, či konkrétny vzťah medzi jednotlivými členmi skupiny, vrátane zohľadnenia pôsobenia fyzických osôb, zakladá hospodársku jednotku alebo nie, rozhodujúca rozhodovacia prax Súdneho dvora EÚ a v jej súvislosti aj rozhodovacia prax Európskej komisie.

5.2 HODNOTENIE HOSPODÁRSKEJ JEDNOTKY

Konsolidované údaje

Pri hodnotení znakov podniku v ťažkostiach na hospodárskej jednotke sa vychádza zo spoločných finančných (ekonomických) údajov hospodárskej jednotky ako celku, t. j. hodnotenie znakov sa vykonáva na základe konsolidovaných účtovných údajov.

Konsolidované údaje pritom nemusia v tomto kontexte predstavovať len údaje, ktoré sa konsolidujú za hospodársku jednotku podľa platnej legislatívy, ale aj konsolidáciu údajov za hospodársku jednotku „širšiu“, čo môže v praxi predstavovať skupinu právnych subjektov presahujúcu právne subjekty, ktoré sa v zmysle účtovných pravidiel konsolidujú v skupine.

Pokiaľ je hospodárska jednotka totožná so skupinou právnych subjektov, ktorá sa v zmysle pravidiel smerníc/zákona o účtovníctve konsoliduje, posúdia sa znaky podniku v ťažkostiach na úrovni skupiny na základe údajov konsolidovanej účtovnej závierky.

Pokiaľ nie je hospodárska jednotka totožná so skupinou právnych subjektov, ktorá sa v zmysle pravidiel smerníc/zákona o účtovníctve konsoliduje, posúdia sa znaky podniku v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky na základe osobitnej tzv. ad hoc konsolidácie údajov konsolidovaných a/alebo individuálnych účtovných závierok právnych subjektov tvoriacich hospodársku jednotku.

Subjekt, ktorý je materskou účtovnou jednotkou, ktorá nemá povinnosť zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku podľa platnej legislatívy, alebo je členom konsolidovaného celku, ktorého materská účtovná jednotka nemá povinnosť zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku podľa platnej legislatívy, je povinný zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku alebo zabezpečiť jej zostavenie materskou účtovnou jednotkou pre účely posúdenia kritérií podľa tejto metodiky.

Subjekt, ktorý je súčasťou hospodárskej jednotky, ktorá nepredstavuje konsolidovaný celok, alebo je širšia ako konsolidovaný celok, a nie je možné zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku, je povinný zostaviť spoľahlivé agregované finančné údaje za hospodársku jednotku, z ktorých bude možné posúdiť splnenie kritérií podniku v ťažkostiach. Takéto agregované finančné údaje sa potom považujú za konsolidované údaje podľa tejto metodiky.

Konsolidovaná účtovná závierka sa zostavuje podľa metód a zásad ustanovených v nariadení Komisie (ES) č. 1126/2008 z 3. novembra 2008, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy (Ú. v. EÚ L 320, 29. 11. 2008) v

platnom znení alebo podľa obdobných pravidiel platných pre materskú účtovnú jednotku podľa príslušných právnych predpisov.

Pokiaľ z objektívnych dôvodov nevie subjekt získať údaje pre vykonanie ad hoc konsolidácie alebo agregácie finančných údajov (napr. z dôvodu, že niektorý z členov hospodárskej jednotky takéto údaje odmieta poskytnúť, alebo sú údaje nepoužiteľné – napr. z dôvodu odlišného spôsobu vedenia účtovníctva v tretích krajinách a pod.) subjekt posúdi znaky podniku v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky s určitou mierou neistoty. V tomto prípade je posúdenie znakov podniku v ťažkostiach vykonané v dobrej viere subjektu a vyhlásenie subjektu o hospodárskej jednotke sa považuje za vyhlásenie v dobrej viere.

Subjekt nesmie vyhlásením uviesť poskytovateľa do omylu. Vyhlásenie, že hospodárska jednotka nie je v ťažkostiach môže subjekt poskytnúť aj v prípade chýbajúcich údajov niektorých členov skupiny avšak len v prípade, ak aj bez týchto údajov možno odôvodnene predpokladať, že hospodárska jednotka nie je v ťažkostiach.

Subjekt sa považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

- ako právny subjekt, je na základe svojich individuálnych údajov podnikom v ťažkostiach a/alebo
- hospodárska jednotka, ktorej je členom, je na základe konsolidovaných údajov podnikom v ťažkostiach.

Ak nie je splnená žiadna z podmienok uvedených v predchádzajúcom odseku, subjekt sa nepovažuje za podnik v ťažkostiach, a to ani v prípade, že niektoré iné právne subjekty, ktoré sú členom rovnakej hospodárskej jednotky ako dotknutý subjekt, sú na základe svojich individuálnych údajov podnikom v ťažkostiach.

6. MECHANIZMUS OVEROVANIA

Podmienka nebyť podnikom v ťažkostiach je overovaná vo viacerých fázach projektového cyklu.

Overovanie pozostáva z prvej a z druhej fázy overovania, ako sú ďalej špecifikované v rôznych situáciách, ktoré môžu nastať voči rôznym subjektom.

6.1 PRVÁ FÁZA OVEROVANIA SPLNENIA PODMIENKY NEBYŤ PODNIKOM V ŤAŽKOSTIACH – SPÔSOB OVERENIA

Prvotnú identifikáciu toho, či subjekt spĺňa podmienku nebyť podnikom v ťažkostiach, subjekt vykoná sám so zohľadnením informácií uvedených v tejto metodike a podľa konkrétnych podmienok určených vo výzve. Subjekt zhodnotí, či napĺňa/nenapĺňa definície podniku v ťažkostiach. Poskytovateľ môže na tento účel poskytnúť subjektom „Test podniku v ťažkostiach“, ktorý v takomto prípade poskytovateľ pripraví. Vyplnenie „Testu podniku v ťažkostiach“ potom predstavuje pre žiadateľa prvotnú rýchlu identifikáciu toho, či je podnikom v ťažkostiach.

Ako výstup vykonaného zhodnotenia podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach v prvej fáze overenia subjekt predkladá čestné vyhlásenie, ktorého vzor bude zverejnený na webovom sídle poskytovateľa spolu s ostatnou dokumentáciou k poskytnutiu súčinnosti. Toto čestné vyhlásenie zahŕňa všetky kritériá uvedené v kapitole 2 tejto metodiky a zároveň skutočnosť, že subjekt nie je členom žiadnej hospodárskej jednotky, resp., že hospodárska jednotka, ktorej je členom, nie je podnikom v ťažkostiach.

6.2 PRVÁ FÁZA OVEROVANIA SPLNENIA PODMIENKY NEBYŤ PODNIKOM V ŤAŽKOSTIACH – ČASOVÉ HĽADISKO

Prvá fáza overovania prebieha v etape pred uzavretím zmluvy o poskytnutí NFP v rámci poskytnutia súčinnosti podľa § 22 ods. 3 zákona o príspevkoch z fondov EÚ.

6.3 DRUHÁ FÁZA OVEROVANIA SPLNENIA PODMIENKY NEBYŤ PODNIKOM V ŤAŽKOSTIACH

Druhá fáza overovania podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach nastane následne po rozhodnom momente pre overenie ku dňu poskytnutia pomoci podľa kapitoly 3. Overenie sa vykonáva povinne, vykonáva ho poskytovateľ, a to na základe údajov platných k rozhodnému momentu pre overenie ku dňu poskytnutia pomoci podľa kapitoly 3.

Základom pre vyhodnotenie splnenia podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach je jeden alebo viacero dokumentov podľa toho, akou skutočnosťou sa zakladá rozhodný moment vo vzťahu k danému subjektu. V rámci overenia bude preto subjekt povinný predložiť údaje potrebné na vyhodnotenie podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach podľa ustanovení zmluvy o poskytnutí NFP, podľa riadiacej dokumentácie a/alebo podľa schémy štátnej pomoci. Tieto údaje pozostávajú z čestného vyhlásenia ku kritériám C a D a k hospodárskej jednotke, ktorého vzor zverejní poskytovateľ v rámci Príručky pre prijímateľa. Kritériá A, B a E poskytovateľ vyhodnotí na základe údajov dostupných v registri účtovných závierok. V odôvodnených prípadoch (napr. dotknutá účtovná závierka nie je dostupná v registri účtovných závierok, nie je daná dostatočná miera detailu účtovnej závierky, existuje nejednoznačnosť overenia z dostupných údajov, existujú pochybnosti o pravdivosti čestného vyhlásenia) môže poskytovateľ vyzvať dotknutý subjekt na poskytnutie doplňujúcich údajov. Všetky údaje, ktoré subjekt poskytne pre účely overenia a ktoré sa bežným spôsobom nedajú overiť, sa považujú za poskytnuté v dobrej viere a ak neexistujú odôvodnené pochybnosti, tak z nich poskytovateľ pri overení vychádza.

Postupom podľa tejto metodiky poskytovateľ overí splnenie podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach na úrovni právneho subjektu, a to u všetkých subjektov. Zároveň bude poskytovateľ vykonávať náhodnú vzorkovú kontrolu podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky na základe vopred stanovených objektívnych kritérií⁸³. Na tento účel si od vybraných subjektov vyžiada doplňujúce údaje, najmä konsolidované údaje podľa kapitoly 5.2 tejto metodiky a informácie o štruktúre hospodárskej jednotky. Veľkosť vzorky pre overenie podmienky nebyť v ťažkostiach závisí od vyhodnotenia rizík vo vzťahu k posudzovanej skupine subjektov, napr. vo vzťahu

⁸³ Objektívne kritériá pre náhodnú vzorkovú kontrolu podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky stanovuje každý poskytovateľ samostatne pre projekty rovnakého, resp. obdobného typu.

k danej výzve/hodnotiacemu kolu danej výzvy, ktoré projekty sú predmetom zazmluvňovania, ako aj od administratívnych možností poskytovateľa.

Overenie je potrebné zrealizovať pred úhradou prvého finančného plnenia, napr. pred úhradou prvej žiadosti o platbu. Poskytovateľ si preto vyhradzuje právo pozastaviť výkon príslušnej administratívnej finančnej kontroly, napr. výkon administratívnej finančnej kontroly žiadostí o platbu, do času vykonania tohto overenia. Ak k úhrade finančného plnenia nedochádza, overenie je potrebné vykonať v čase vyplývajúcom z dokumentácie poskytovateľa, čím skôr po poskytnutí pomoci.

Všetky pojmy, definície a postupy určené v tejto metodike predpokladajú, že subjekt dodržiava ustanovenia platnej legislatívy. Na postupy, ktoré sú v rozpore s platnou legislatívou a údaje, ktoré sú výsledkom takýchto postupov, sa neprihliada, s výnimkou podľa nasledujúcej vety. Ak v dôsledku nedodržania ustanovení platnej legislatívy nie sú k dispozícii údaje, ktoré by inak boli k dispozícii (napr. nie je zostavená a/alebo zverejnená účtovná závierka napriek uplynutiu zodpovedajúcich lehôt), alebo nie sú vykonané požadované úkony (napr. nie je schválená účtovná závierka napriek uplynutiu lehoty na jej schválenie), bude posúdenie podniku v ťažkostiach vykonané až po vykonaní nápravy zo strany dotknutého subjektu.

Vo vzťahu k overeniu podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach vo vzťahu k prijímateľovi sa osobitne uvádzajú nasledovné skutočnosti:

- (i) rozhodujúcim právnym základom pre overenie je zmluva o poskytnutí NFP⁸⁴. V prípade rozporu medzi zmluvou o poskytnutí NFP a inými dokumentami poskytovateľa, má prednosť zmluva o poskytnutí NFP,
- (ii) prijímateľ je povinný do 10 pracovných dní od nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP predložiť poskytovateľovi údaje potrebné na overenie podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach,
- (iii) k vykonaniu overenia musí dôjsť čo najskôr, a to vždy pred preplatením prvej žiadosti o platbu,
- (iv) po vykonaní overenia poskytovateľ oznámi výsledok overenia prijímateľovi (čl. 4 ods. 4.5 vzorovej zmluvy o poskytnutí NFP a čl. 19 VZP),
- (v) ak zmluva o poskytnutí NFP obsahuje rozvázovacia podmienku jej účinnosti, doručením oznámenia poskytovateľa prijímateľovi o tom, že podľa overenia prijímateľ ku dňu poskytnutia pomoci nespĺňa podmienku nebyť podnikom v ťažkostiach, zmluva o poskytnutí NFP zaniká (bez potreby vykonania ďalšieho úkonu, napríklad odstúpenia od zmluvy alebo iného),
- (vi) ak zmluva o poskytnutí NFP nemá obsiahnutú rozvázovacia podmienku jej účinnosti podľa bodu (v) vyššie alebo ak overenie poskytovateľ nevykonal do preplatenia prvej žiadosti o platbu, a súčasne z overenia vyplýva, že prijímateľ nespĺňa podmienku nebyť podnikom v ťažkostiach ku dňu poskytnutia pomoci, poskytovateľ odstúpi od zmluvy o poskytnutí NFP a súčasne bude žiadať vrátenie celej sumy vyplateného NFP spolu s úrokom.

⁸⁴ Skutočnosti uvádzané v tejto kapitole 6.3 ohľadne zmluvy o poskytnutí NFP sa vzťahujú primerane, pokiaľ to zákonné podmienky a obsah rozhodnutia podľa § 13 ods. 2 zákona o príspevkoch z fondov EÚ umožňujú, aj na rozhodnutie podľa § 13 ods. 2 zákona o príspevkoch z fondov EÚ.

7. OSOBITNÉ POSTUPY APLIKOVANIA VÝNIMIEK NA STRANE POSKYTOVATEĽA

V prípadoch, kedy v rámci nastavenia príslušnej výzvy nie je potrebné overovať veľkostnú kategóriu podniku a/alebo dobu existencie MSP na iné účely ako je overenie podniku v ťažkostiach, môže poskytovateľ pri prvotnom overení upustiť od aplikácie týchto dvoch výnimiek a overiť všetky subjekty ako veľké podniky. Následne pristúpi k overeniu veľkostnej kategórie podniku a doby existencie MSP už len v prípadoch, kedy by aplikácia týchto výnimiek mohla mať dopad na vyhodnotenie podmienky nebyť podnikom v ťažkostiach.